

ZPRÁVA O SITUACI V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V BRNĚ ZA ROK 2024

Magistrát města Brna
Odbor sociální péče
Koordinační centrum prevence

OBSAH

KAPITOLA 1: EPIDEMIOLOGICKÉ ÚDAJE	3
Alkohol	3
Tabák	3
Hráčství	3
Digitální závislosti	4
Rizikové užívání nelegálních drog	5
Úmrtí v souvislosti s užíváním psychoaktivních látek	5
KAPITOLA 2: ZDRAVOTNÍ PÉČE.....	7
Ambulantní zdravotní péče	7
Lůžková zdravotní péče	9
Záchytná stanice	13
KAPITOLA 3: PREVENCE A LÉČBA SOMATICKÉ KOMORBIDITY	14
Nízkoprahová primární zdravotní péče	14
Prevence a léčba infekčních onemocnění	14
Sběr injekčního materiálu	16
KAPITOLA 4: NÍZKOPRAHOVÉ SLUŽBY PRO UŽIVATELE DROG	17
Kontaktní práce s uživateli nelegálních drog	17
Pilotní provoz aplikační místnosti v Brně	19
Terénní a kontaktní práce v oblasti legálních drog	20
Substituční léčba	21
KAPITOLA 5: PORADENSKÉ A TERAPEUTICKÉ SLUŽBY	23
Ambulantní poradenská a terapeutická péče	23
Pobytová komunitní péče	24
Rodinně orientované poradenské a terapeutické služby	25
Informační a vzdělávací aktivity	26
KAPITOLA 6: SVÉPOMOC A PARTICIPATIVNÍ AKTIVITY	27
KAPITOLA 7: HARM REDUCTION V PROSTŘEDÍ NOČNÍHO ŽIVOTA A ZÁBAVY	29
Program Hard&Smart	29
KAPITOLA 8: PSYCHEDELICKÁ PÉČE	30
Psychedelické látky	30
KAPITOLA 9: GAMBLING	31
KAPITOLA 10: PRÁCE S DĚTMI A DOSPÍVAJÍCÍMI	35
Prevence na základních a středních školách	35
Práce s ohroženými skupinami dětí a dospívajících	36
KAPITOLA 11: DROGOVÁ KRIMINALITA.....	38
ZÁVĚR.....	39
SEZNAM ZKRATEK	40

ÚVOD

V této zprávě jsou předkládána dostupná data týkající se problematiky užívání drog a závislostí ve městě Brně, případně jde o odhady na základě extrapolace národních dat. Měla by sloužit příslušným odborným organizacím k analýze jejich činnosti v lokálním kontextu, médiím k informovanému komentování situace v této oblasti v Brně, ale i zájemcům z řad široké veřejnosti pro představu o tom, jaké psychoaktivní látky jsou v Brně užívány, jaké problémy toto užívání způsobuje v různých skupinách lidí, jaká zde existují rizika závislosti a jakým způsobem se touto problematikou zabývají odborníci a jiní relevantní aktéři.

Drogám a závislostem se v Brně věnuje celá řada institucí a organizací napříč zdravotnictvím, sociální oblastí, školstvím, policií, kulturou a dalšími. Je to multidisciplinární a mezioborová oblast, která vyžaduje komplexní přístup a koordinaci. V rámci MMB je zřízena pozice protidrogového koordinátora, který od roku 2017 spolupracuje s Městským koordinačním týmem pro oblast drog a závislostí. Pro vytvoření základního rámce určujícího, které prvky sítě by měly být posíleny, vznikla v roce 2016 podrobná *Analýza drogové situace ve městě Brně a související doporučení pro městskou drogovou strategii 2016*. Na jejím základě byla vytvořena *Strategie politiky statutárního města Brna v oblasti drog a závislostí na období 2022–2025* a dvouletý *Akční plán strategie politiky statutárního města Brna v oblasti drog a závislostí na období 2024–2025*. Uvedené dokumenty jsou k dispozici na webu bezpecnejsi.brno.cz. V roce 2024 byla zpracována *Analýza potřebných opatření v oblasti drog a závislostí v Brně a doporučení pro tvorbu strategie na období 2026–2030*. Také tato zpráva bude využita při zpracování navazujícího strategického dokumentu.

V roce 2024 byla schválena novela zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů (zákonem č. 321/2024 Sb.), která upravila oblast regulace a kontroly psychoaktivních látek. Nová právní úprava umožňuje efektivní kontrolu nad dosud nekontrolovatelně dostupnými látkami a zavádí pro některé psychoaktivní látky režim uvádění na trh k lidské konzumaci za přísných pravidel v oblasti jejich dostupnosti, informování uživatelů, balení, kontroly kvality nebo způsobu prodeje. Za tímto účelem vznikají dvě nové kategorie látek: zařazené psychoaktivní látky (jejichž uvádění na trh bude zakázáno) a psychomodulační látky (které budou moci být prodávány za přísných podmínek).

Zařazené psychoaktivní látky je karanténní seznam pro nové psychoaktivní látky s neznámými vlastnostmi a riziky, které bude legálně možné jen vědecky zkoumat. Pokud se prokáže, že látka nepředstavuje závažné zdravotní a sociální riziko, může být zařazena mezi psychomodulační látky.

Spolu se zákonem o návykových látkách, zákonem o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, zákonem o potravinách a tabákových výrobcích nebo zákony upravujícími reklamu byl novelizován také trestní zákoník, který stanovil pro nedovolené nakládání s těmito látkami tresty odděleně od tzv. drogových trestných činů, aby nedocházelo k nadměrné kriminalizaci uživatelů a dalších osob nakládajících s těmito látkami. Nedovolené nakládání s psychomodulačními látkami je trestem v oblasti hospodářských trestných činů (podobně jako nepovolené provozování hazardních her), neboť psychomodulační látky budou za splnění podmínek legálními tržními produkty.

Na nový zákonný rámec navazují podzákonné prováděcí předpisy (dvě nařízení vlády a dvě vyhlášky ministerstva zdravotnictví), které stanoví seznamy zařazených psychoaktivních látek (toto nařízení již bylo přijato na konci roku 2024) a psychomodulačních látek (očekává se účinnost od září 2025) a blíže upraví podmínky, za kterých budou moci být psychomodulační látky vyráběny a uváděny na trh.

Tyto navazující předpisy jsou postupně přijímány a měly by být všechny účinné v průběhu roku 2025.

KAPITOLA 1: EPIDEMIOLOGICKÉ ÚDAJE

Alkohol

Česká republika patří mezi země s nejvyšší průměrnou spotřebou alkoholu na obyvatele. Roční spotřeba dosahuje v průměru 10 litrů etanolu na obyvatele, což odpovídá množství přibližně 22 g na 1 obyvatele/den včetně dětí a seniorů (např. sklenička bílého vína obsahuje 18 až 22 gramů alkoholu, velké 10° pivo 18 až 20 gramů a 4 cl 40% vodky 16 gramů).

Ze Zprávy o alkoholu v České republice 2024¹ vyplývá, že míra užívání alkoholu v ČR je vysoká. Alkohol pije denně nebo téměř denně 6–11 % dospělých osob. **V přepočtu na počet dospělých obyvatel města Brna (319 085 mužů a žen nad 15 let²) to znamená, že denně pije alkohol 19 145–35 099 osob.** Rizikově v ČR konzumuje alkohol odhadem 15–18 % populace starší 15 let, do kategorie škodlivé konzumace alkoholu spadá 6–10 % dospělých. **V Brně tedy pije rizikově přibližně 48 000–57 000 osob, do kategorie škodlivé konzumace pak spadá zhruba 19 000–32 000 osob.** Jedná se však pouze o odhad na základě národních odhadů.

Tabák

Podíl kuřáků v dospělé populaci mírně klesá, dlouhodobě klesá i podíl kuřáků mezi mladistvými. Data za rok 2024 nejsou k dispozici, uvádíme data ze Zprávy o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2023³. Ta uvádí, že v současnosti kouří v ČR 24 % dospělé populace. Denní kouření uvádí 16 % populace starší 15 let. Míra denního kouření je výrazně vyšší mezi muži a mezi osobami ve věku 45–64 let. Současně s poklesem kouření klasických cigaret dochází v posledních letech k nárůstu míry užívání tzv. alternativních výrobků (e-cigaret, zahřívaných tabákových výrobků a nikotinových sáčků), především mezi mladými dospělými. E-cigarety užívá 10 % dospělé populace, zahřívané tabákové výrobky přibližně 7 %. Nikotinové sáčky užívají 3 % dospělé populace. **V přepočtu na obyvatele žijící v Brně kouří 76 000 osob, z toho cca 51 000 kouří denně. E-cigarety užívá 32 000 osob, zahřívaný tabák 22 000 osob a nikotinové sáčky 10 000 osob.**

Hráčství

V České republice má aktuálně zkušenosti s hazardním hraním (včetně loterií) 28–58 % osob starších 15 let, přičemž k nejčastěji uváděným hrám patří loterie (22–53 %). Po vyloučení loterií je dlouhodobě nejčastěji uváděna účast na kurzovém sázení.

Zpráva o hazardním hraní v České republice 2024⁴ uvádí údaje za rok 2023. Podle těchto údajů se **po přepočtu na obyvatele nachází v Brně okolo 89 000–185 000 osob starších 15 let, které v posledních 12 měsících hrály hazardní hru.**

¹ Chomynová, P., Dvořáková, Z., Orlíková B., Černíková T., Grohmannová K., Galandák D., Franková E. 2025 Zpráva o alkoholu v České republice 2024 [Report on alcohol in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

² Místopisný průvodce po České republice [online]. Valašské Meziříčí: WANET s. r. o. [cit 2025-02-05]. Dostupné z <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9050/brno/pocet-obyvatel/>

³ Chomynová, P., Dvořáková, Z., Grohmannová, K., Orlíková B., Galandák, D., Černíková, T., Dékány, L., Franková, E., Lucký, M. 2024. Zpráva o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2023. [Report on Tobacco and Nicotine Products in the Czech Republic 2023] Praha: Úřad vlády České republiky.

⁴ Chomynová, P., Dvořáková, Z., Galandák, D., Orlíková B., Grohmannová K., Černíková., Franková, E., Roubalová M. 2024. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2024. [Report on gambling in the Czech Republic 2024] Praha: Úřad vlády České republiky.

Odhadem spadají do kategorie rizika problémového hraní hazardních her celkem 2–3 % obyvatel ČR. **Ve městě Brně se tedy nachází zhruba 6 400–9 500 obyvatel, kteří spadají do kategorie rizikového hraní hazardních her. Z toho míra problémového hráčství („závislosti“ na hraní hazardních her) dosahuje 1 %, což by bylo okolo 3 000 osob za Brno.**

Digitální závislosti

Nadužívání internetu a digitálních technologií se týká poměrně velké části populace a má souvislost s výskytem řady zdravotních poruch a negativních dopadů na jednotlivce i jeho okolí. Z odborného hlediska zatím není jasné, zda tzv. digitální závislosti nebo závislost na internetu tvoří samostatnou diagnostickou kategorii a duševní poruchu nebo zda jde o různé kompulzivní či závislostní poruchy potencované internetem a novými technologiemi. Je nicméně zřejmé, že nadměrné používání internetu (zejména hraní digitálních her a sociálních sítí) má příznaky a dopady do značné míry podobné závislosti na návykových látkách nebo poruše vyvolané hraním hazardních her.

Co se týká dětí a mládeže, v přepočtu na obyvatele města Brna mladší 15 let, spadalo do kategorie problémového hraní digitálních her 3 700 chlapců a 4 300 dívek. Do kategorie problematického užívání sociálních sítí spadá v přepočtu za město Brno 1 400–2 000 chlapců a 1 900–3 500 dívek.⁵ Pokud jde o dospělou populaci, v přepočtu na obyvatele města Brna starší 15 let hrálo rizikově (tj. 4 a více hodin denně) v běžný pracovní den 6 400 dospělých a o víkendu okolo 16 000 osob dospělé populace, přičemž mužů bylo přibližně 5–6krát více.

Na sociálních sítích nebo chatovacích aplikacích trávilo 4 a více hodin ve všední den 12 800 dospělých a o víkendu přibližně 19 000 osob. V případě sociálních sítí šlo téměř 2krát častěji o ženy. **Do kategorie rizika digitálních závislostí spadá za Brno odhadem celkem 13 000–19 000 osob, z toho do vysokého rizika 3 200–6 400 osob. Největší podíl osob v riziku digitálních závislostí je ve věkové skupině 15–24 let (11–22 %) a 25–34 let (8–11 %). S věkem podíl osob v riziku výrazně klesá.**⁶

Problematické užívání psychoaktivních léků

Zneužívání či nadužívání psychoaktivních léků a závislost na nich se týká poměrně velké části populace. Specifická je tato problematika mezi seniory, s rozvojem závislosti jsou spojeny psychické a somatické komplikace, poruchy paměti, ztráta vitality, porucha pohybové koordinace včetně rizika pádů, poranění a nehod. Psychoaktivní léky tvoří v zásadě dvě velké kategorie: opioidní analgetika a dále sedativa hypnotika (zejména benzodiazepiny a tzv. Z-léky). Sedativa a hypnotika (léky na uklidnění nebo na spaní) užilo bez doporučení lékaře alespoň jednou v životě 17 % dospívajících ve věku 15–19 let.

Léky za účelem dostat se do nálady uvedlo 14 % studentů, z toho 5 % opakovaně. Významným mezníkem z pohledu expozice návykovým látkám včetně psychoaktivních léků je přechod ze základní na střední školu, přičemž silný vliv na získávání zkušeností s návykovými látkami má také typ studované školy. Existují skupiny dětí a dospívajících, které mají nadprůměrné zkušenosti s užíváním

⁵ Chomynová, P., Dvořáková Z., Černíková, T., Orlíková B., Grohmannová K., Franková E., Roubalová M., Galandák D. 2024. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2024 [Report on digital addictions in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

⁶ Chomynová, P., Dvořáková Z., Černíková, T., Orlíková B., Grohmannová K., Franková E., Roubalová M., Galandák D. 2024. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2024 [Report on digital addictions in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

psychoaktivních léků – jsou to například děti vyrůstající v socioekonomicky znevýhodněném prostředí nebo děti s romským původem.⁷

Užívání psychoaktivních léků je přibližně dvakrát častější u žen a zvyšuje se věkem. Zatímco v mladších věkových kategoriích převažuje užívání opioidních analgetik nad užíváním sedativ a hypnotik, ve věkových kategoriích nad 35 let významně převažuje užívání sedativ a hypnotik. **V přepočtu na město Brno užívá psychoaktivní léky na lékařský předpis i bez předpisu 38 000–70 000 populace starší 15 let, v tom sedativa a hypnotika 29 000–41 000 a 16 000–22 000 opioidní analgetika.**⁸

Rizikové užívání nelegálních drog

Rizikové užívání drog je termín, který v Evropě označuje injekční a/nebo dlouhodobé a pravidelné užívání drog opiátového, amfetaminového nebo kokainového typu. V ČR se týká především opiátů/opioidů a metamfetaminu (pervitinu), kokain není do odhadů v ČR zařazen. Ve Zprávě o nelegálních drogách v České republice 2024⁹ bylo podle odhadů 47,2 tis. lidí užívajících drogy rizikově. V roce 2023 dosáhla prevalence problémového užívání drog v ČR 6,83 osob na 100 obyvatel ve věku 15–64 let. V Jihomoravském kraji je odhadovaný počet lidí užívajících drogy rizikově 4 800. Z toho heroin 700 uživatelů, jiné opioidy 100 uživatelů a pervitin okolo 4 000 uživatelů. Injekčních uživatelů je celkově přibližně 4 400.

V roce 2024 byla za Brno provedena aktualizace odhadu počtu lidí, kteří užívají drogy injekčně (PWID). Výsledky z dotazníkové studie mezi lidmi užívajícími drogy¹⁰ (v rámci evaluačního projektu mobilní aplikační místnosti) ukázaly, že v roce 2024 lze v Brně odhadnout celkem 1 370–1 770 lidí, kteří užívají drogy injekčně, z nich 400–450 užívajících opioidy.

Úmrtí v souvislosti s užíváním psychoaktivních látek

Podle Zprávy o nelegálních drogách v České republice 2024¹¹ (údaje z roku 2023) bylo zjištěno celkem 75 smrtelných předávkování nelegálními drogami, těkavými látkami a psychoaktivními léky. Údaj zahrnuje předávkování sebevraždou, náhodná i bez zjištěného úmyslu. Z celkového počtu úmrtí bylo 71 případů smrtelných předávkování nelegálními drogami a těkavými látkami. Celkem bylo identifikováno 26 případů předávkování opioidy, z nich bylo 5 heroinem/morfinem. Pervitin nebo amfetamin byly identifikovány v 30 případech úmrtí, MDMA ve 3 případech, kokain v 1 případě. THC, halucinogeny

⁷ Chomynová, P., Grohmannová K., Dvořáková Z., Orlíková B., Galandák D., Černíková T., Franková E. 2025. Zpráva o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2024 [Report on the problematic use of psychoactive drugs 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

⁸ Chomynová, P., Grohmannová K., Dvořáková Z., Orlíková B., Galandák D., Černíková T., Franková E. 2025. Zpráva o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2024 [Report on the problematic use of psychoactive drugs 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

⁹ Chomynová, P., Dvořáková, Z., Grohmannová, K., Orlíková B., Černíková, T., Franková E., Galandák D., Fidesová H., Vopravil J. 2024. Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2024 [Report on illicit Drugs in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky

¹⁰ Mravčík V, Janíková B, Thanki D, Nováková D (2025). Injekční užívání drog a další rizikové chování mezi potenciálními klienty programu mobilní aplikační místnosti v Brně. Epidemiol. Mikrobiol. Imunol. 74, 2025, č. 1, s. 53-64. doi: <https://doi.org/10.61568/emi/11-6445/20250128/139687>

¹¹ Chomynová, P., Dvořáková, Z., Grohmannová, K., Orlíková B., Černíková, T., Franková E., Galandák D., Fidesová H., Vopravil J. 2024. Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2024 [Report on illicit Drugs in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky

a syntetické kanabinoidy nebyly detekovány ani v jednom případě. Smrtné předávkování těkavými látkami bylo zaznamenáno ve 4 případech.

Pokud jde o celorepublikové údaje o mortalitě spojené s alkoholem, uvádí údaj z roku 2023¹², že v celé ČR bylo identifikováno přes 2 257 úmrtí přímo souvisejících s konzumací alkoholu (2 % všech úmrtí v ČR), z toho nejvíce na alkoholické onemocnění jater (1 652 úmrtí) a dále na intoxikaci alkoholem (506 úmrtí).

Následující tabulka poskytnutá Ústavem zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) ukazuje počty zemřelých s provedeným toxikologickým vyšetřením podle vlivu látky na úmrtí ve městě Brně v roce 2024. Vyplyvá z ní, že výskyt smrtelných předávkování je podobně jako v celé ČR velmi nízký a nejčastěji k němu dochází v důsledku nadměrného požití alkoholu nebo léků. U léků se přitom předpokládá, že zhruba polovina případů jsou úmyslná předávkování (sebevraždy). **V roce 2024 došlo v Brně k jednomu případu předávkování nelegálními drogami, a to konkrétně opiáty.** Ostatní látky uvedené v tabulce jsou legální.

Tabulka č. 1: Počet zemřelých s provedeným toxikologickým vyšetřením dle vlivu látky na úmrtí v Brně-městě v roce 2024

Skupina látek	Vliv látky na úmrtí		
	Předávkování	Možný vliv	CELKEM
Barbituráty	0	0	0
Benzodiazepiny	0	0	0
Opiáty	1	0	1
Alkohol (ethanol)	4	12	16
Jiné medikamenty	18	9	27
CELKEM	23	21	44

Zdroj: ÚZIS

Pozn.: Mezi „jiné medikamenty“ patřily Promethazin, Propafenon, Sertralin, Tramadol, Trazodon a Venlafaxin, tedy léky, které patří mezi antidepresiva nebo atypické opioidy, a jde pravděpodobně o nález u úmyslných předávkování (sebevražd).

¹² Chomynová, P., Dvořáková, Z., Orlíková B., Černíková T., Grohmannová K., Galandák D., Franková E. 2025 Zpráva o alkoholu v České republice 2024 [Report on alcohol in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

KAPITOLA 2: ZDRAVOTNÍ PÉČE

V roce 2024 poskytl Městskému koordináčnímu týmu pro oblast drog a závislostí své údaje Ústav zdravotnických informací a statistiky (dále jen ÚZIS). Na základě těchto statistik je možné se podívat podrobněji, jak v Brně probíhá zdravotnická péče u pacientů s hlavní diagnózou F10–F19 (tj. s poruchami duševními a poruchami chování způsobenými užíváním návykových látek).

Ambulantní zdravotní péče

O pacienty, kteří mají problémy s užíváním návykových látek, pečují ve městě Brně ambulantní formou psychiatři, ale i další lékaři. Následující tabulka ukazuje ambulantní péči v Brně vykázanou lékaři jakékoliv odbornosti včetně praktických lékařů a dále psychiatry. Vyplývá z ní, že psychiatři poskytují ambulantní péči necelým 2,5 tisícům pacientů, kteří mají problémy s užíváním návykových látek. Pacienti se závislostí jsou však léčeni pro různé zdravotní poruchy ve značné míře rovněž lékaři jiných odborností, včetně praktických lékařů.

Tabulka č. 2 Počet pacientů v ambulantní péči s diagnózami F10–F19

Ambulantní péče	Péči poskytují	Pacientů celkem	Z toho žen	Počet kontaktů CELKEM
Rok 2023	Lékaři všech odborností	3 592	1 267	13 055
	Psychiatri	2 373	782	9 613
Rok 2024	Lékaři všech odborností	4 021	1 472	15 063
	Psychiatri	2 463	845	9 923

Zdroj: ÚZIS

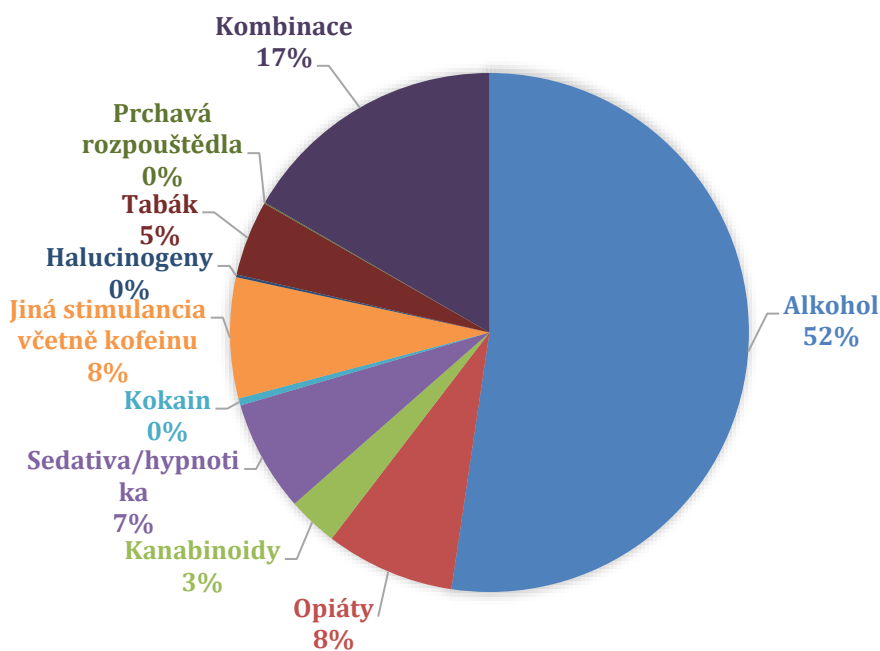
Další tabulka ukazuje počty ambulantně ošetřených pacientů podle druhu návykové látky. Můžeme vidět, že jde především o osoby, které mají problémy s alkoholem, dále následují podle počtu pacientů problémy s kombinací psychoaktivních látek, s užíváním opiátů, s užíváním stimulantů, sedativ, tabáku. Pacientů, kteří užívají kokain, a ocitnou se proto v péči lékařů, je v Brně málo, v jednotkách případů. Z uvedených údajů je mimo jiné patrné, že míra jednotlivých uživatelských skupin v léčbě je různá, i když největší populační výskyt osob podle užívané látky představují kuřáci (přibližně 20 % všech obyvatel Brna, tedy desítky tisíc osob), v léčbě závislosti na tabáku je jich nepatrná část.

Tabulka č. 3: Ambulantně ošetření pacienti podle druhu návykové látky v letech 2023–2024

Návyková látka	Ambulantní péče – všechny odbornosti, počet pacientů		Z toho žen		Ambulantní péče – psychiatrii, počet pacientů		Psychiatrická péče v procentech	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Alkohol	2 128	2 242	729	820	1 377	1 367	64,7 %	61,0 %
Opiáty	359	345	126	131	330	303	91,9 %	87,8 %
Kanabinoidy	123	134	25	53	53	62	43,1 %	46,3 %
Sedativa/hypnotika	230	297	149	196	81	88	35,2 %	29,6 %
Kokain	14	19	4	6	5	4	35,7 %	21,1 %
Jiná stimulancia	276	322	71	91	210	226	76,1 %	70,2 %
Halucinogeny	8	7	5	1	2	1	25,0 %	14,3 %
Tabák	181	201	72	85	3	3	1,7 %	1,5 %
Prchavá rozpouštědla	14	3	5	0	4	3	28,6 %	100 %
Kombinace látek nebo jiné látky	545	713	149	197	370	467	67,9 %	65,5 %

Zdroj: ÚZIS

Ambulantně ošetření pacienti podle druhu návykové látky v roce 2024

Lůžková zdravotní péče

Pacienti, kteří mají problémy s užíváním návykových látek a vyžadují péči na lůžku, jsou hospitalizováni podle typu potíží buď na lůžkách detoxu, nebo na ostatních psychiatrických lůžkách nemocnic. Nejprve uvádíme údaje o detoxifikaci, která v Brně dlouhodobě probíhá ve dvou zařízeních, Psychiatrické nemocnici Černovice (dále jen PN Brno) a na Psychiatrické klinice Fakultní nemocnice Brno v Bohunicích (dále jen PK FN Brno).

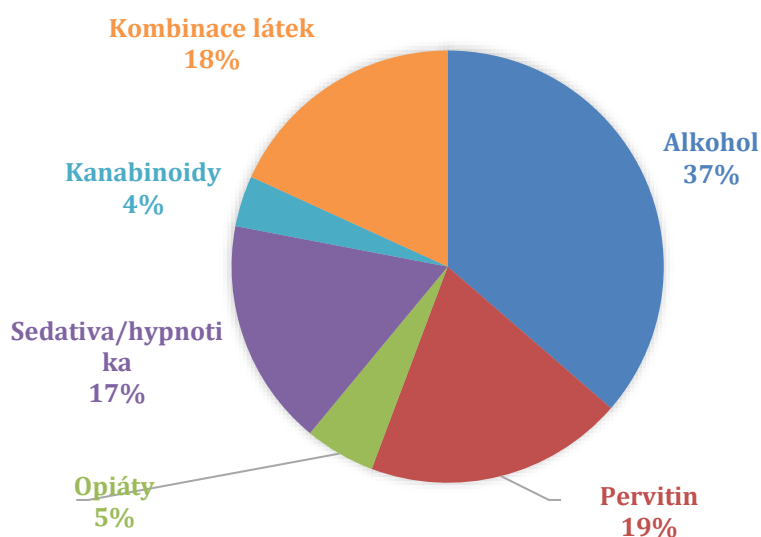
Detoxifikace v PN Brno probíhá na odd. 23, které od 1. 1. 2023 funguje v plném rozsahu jako detoxifikační jednotka. Základní filozofie je stejná jako u detoxu založeného 1. 3. 1998 a zrušeného 30. 6. 2013: co nejkratší detoxifikace a co nejrychlejší nástup na odvykací léčbu. Délka detoxifikace je stanovená na 3 týdny. Dříve byla služba nízkoprahová. Nyní je velký převis poptávky a je nutné se objednat. Oddělení má 20 lůžek pro osoby starší 18 let. V roce 2024 bylo hospitalizováno celkem 341 pacientů, z toho bylo nejvíce závislých na alkoholu, dále na pervitinu a na kombinaci látek včetně alkoholu. Za zmínku stojí i 4 pacienti (3 muži a 1 žena) závislí na kratomu. Celkem 175 pacientů pokračovalo ve střednědobém i dlouhodobém léčebném programu v terapeutické komunitě nebo v psychiatrické nemocnici. Nejvíce, a to 72 pacientů (20 žen a 52 mužů), bylo přeloženo k další léčbě na protialkoholní odd. 19 primariátu PN Brno.

Tabulka č. 4: Pacienti podle druhu návykové látky v PN Brno v letech 2023–2024

Rok	Celkem pacientů	Muži/ženy	Alkohol	Pervitin	Opiáty	Sedativa/hypnotika	Kanabinoidy	Kombinace látek
2023	367	262/105	198	65	6	32	36	62
2024	341	233/108	124	66	18	58	13	62

Zdroj: PN Brno

Pacienti podle druhu návykové látky v PN Brno za rok 2024

Detoxifikace v rámci PK FN Brno probíhá na 12–15 lůžkách psychiatrické kliniky. Pacienti s problémy s užíváním návykových látek, kteří potřebují detoxifikaci, jsou umisťováni podle kapacity na lůžka jakéhokoliv lůžkového oddělení PK, jsou tedy hospitalizováni mezi ostatními pacienty s jiným léčebným programem a není zajištěná jejich potřebná bezpečná izolace. Pacientům se závislostí se dostalo okamžité a většinou nízkoprahové péče. Tyto osoby byly po hospitalizaci dále napojeny do služeb pro lidi se závislostmi. Automaticky již od roku 2023 docházelo k provázání detoxifikovaných osob na další služby, které přispívají k udržení abstinence či řízeného užívání. Kontakty na tyto služby dostali všichni detoxifikovaní, u některých z nich (45 %) došlo i k přímému kontaktu s těmito službami ještě během detoxifikace na oddělení. Lidé se závislostí a závažnou psychiatrickou diagnózou pak byli navázáni na centra duševního zdraví dle místa bydliště.

Za rok 2024 bylo celkově zařazeno do programu detoxifikace 182 osob. Nejčastější látkou, od které detoxifikace probíhala, byl alkohol.

Tabulka č. 5: Pacienti PK FN Brno

Rok	2022	2023	2024
Celkem pacientů	358	214	182
Muži/ženy	223/135	133/81	113/69
Přijetí v mimopracovní době	286	106	91
Odvykací stav s delíriem	21	10	6
Odvykací stav s psychózou	9	9	10
Komorbidity se somat. onemocněním	93	75	61
Duální diagnóza	219	108	93

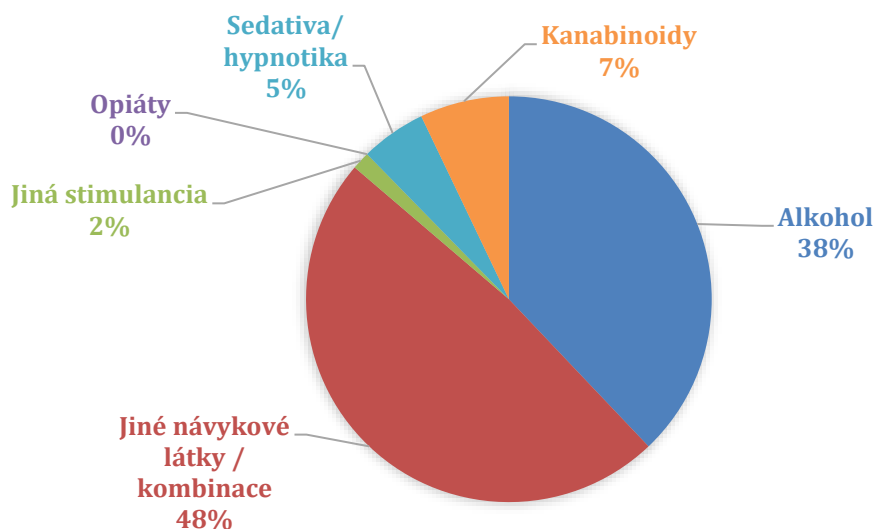
Zdroj: PK FN Brno

Tabulka č. 6: Pacienti podle druhu návykové látky v PK FN Brno

Rok	Alkohol	Jiné návykové látky / kombinace	Jiná stimulancia	Opiáty	Sedativa/ hypnotika	Kanabinoidy
2022	95	263	16	0	20	37
2023	128	85	8	3	32	27
2024	80	102	3	0	11	15

Zdroj: PK FN Brno

Pacienti podle druhu návykové látky v PK FN Brno za rok 2024

Následující tři tabulky kombinují údaje poskytnuté oběma nemocnicemi a ÚZIS a ukazují poměr péče na lůžkách detoxů a ostatních psychiatrických lůžkách dle pohlaví, typu drogy a délky hospitalizace.

V roce 2024 byl opět zaznamenán mírný pokles počtu hospitalizovaných pacientů s diagnózou závislosti ve zdravotnických zařízeních, do lůžkové péče bylo přijato 1 076 pacientů, což je o 53 méně než rok předtím.

Tabulka č. 7: Počet pacientů v lůžkové psychiatrické péči s diagnostikovanou závislostí na návykových látkách (F10–F19) za rok 2022–2024 v Brně

Péči poskytují	Pacientů celkem			Z toho žen			Počet hospitalizací		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Všechna psychiatrická lůžka	1 177	1 129	1076	392	383	356	1 407	1 383	1 209
Z toho: Detox PN Brno	597	715	705	142	200	197	578	802	805
Z toho: Detox PK FN Brno	311	287	371	113	120	159	339	310	404
Ostatní	269	127	0	137	63	0	490	271	0

Zdroj: ÚZIS

Tabulka č. 8: Počet pacientů v lůžkové psychiatrické péči s diagnostikovanou závislostí na návykových látkách (F10–F19) celkem a ve vybraných zdravotnických zařízeních za rok 2022–2024 v Brně

Návyková látka	Všichni pacienti			Pacienti detox PN Brno			Pacienti detox PK FN Brno		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Alkohol	809	763	941	196	198	124	95	128	80
Opiáty	18	18	24	5	6	18	0	3	0
Kanabinoidy	39	41	53	24	36	13	37	27	15
Sedativa/hypnotika	96	94	116	20	32	58	20	32	11
Kokain	1	1	6	0	0	0	0	0	0
Jiná stimulantia	83	83	98	0	5	0	16	8	3
Halucinogeny	2	2	4	0	0	0	1	0	0
Kombinace	159	158	293	33	62	62	159	68	102

Zdroj: ÚZIS, PN Brno, PK FN Brno

Tabulka č. 9: Počet a délka hospitalizací s diagnostikovanou závislostí na návykových látkách (F10–F19) za rok 2022–2024 v Brně

Návyková látka	Hospitalizace			Pacienti			Průměrná délka hospitalizace (dny)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Alkohol	955	918	1 164	809	763	941	72,6	39,5	46,0
Opiáty	18	18	24	18	18	24	5,2	5,2	9,6
Kanabinoidy	44	46	56	39	41	53	18,8	14,3	5,9
Sedativa/hypnotika	117	114	126	96	94	116	10,5	7,9	9,2
Kokain	1	1	6	1	1	6	2	2,0	1,5
Jiná stimulantia včetně kofeinu	90	94	108	83	83	98	14,6	11,3	9,6
Halucinogeny	3	3	4	2	2	4	4	2,7	4,5
Tabák	0	0	1	0	0	1	0	0	2,0
Prchavá rozpouštědla	0	0	2	0	0	2	0	0	2,0
Kombinace	179	189	352	159	158	293	27,3	21,7	23,3

Zdroj: ÚZIS

U alkoholu je jednoznačně nejdelší průměrná délka hospitalizace. Vyplývá to ze skutečnosti, že kromě detoxifikačních pobytů, které trvají obvykle 3 týdny, je častá hospitalizace za účelem komplexního protialkoholního léčení, které trvá tři měsíce. Brněnská zdravotnická zařízení nenabízí dlouhodobější léčebné pobyty lidem závislým na nealkoholových drogách. Pacienti s problémovým užíváním opiátů byli jak v roce 2023, tak v roce 2024 o něco častěji hospitalizováni mimo detox. Pokud jde o pořadí látek, se kterými jsou pacienti hospitalizováni, na prvním místě je opět alkohol. Pořadí ostatních návykových látek, se kterými mají hospitalizovaní pacienti největší problémy, je poněkud jiné než v ambulantní sféře. Na dalším místě je kombinace psychoaktivních látek, následují problémy se sedativy nebo hypnotiky, stimulantii, kanabinoidy, opiáty, kokainem a halucinogeny.

Záchytná stanice

Záchytná stanice (dále jen ZS) je **zdravotnické zařízení** sloužící k vystřízlivění intoxikovaných lidí, kteří bezprostředně ohrožují sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek nebo jsou ve stavu budícím veřejné pohoršení. Záchytné stanice jsou zřizovány podle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, a péči v nich upravuje zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. Záchytná stanice poskytuje služby, které jsou zajišťovány odbornými zdravotnickými pracovníky, nepřetržitě po dobu 24 hodin.

Záchytné stanice mohou také poskytovat poradenství, základní informace o škodlivosti alkoholu a jiných návykových látek a systémově navázat indikované osoby na síť adiktologických služeb a na další úrovní na sociální služby. V současné době je v České republice v provozu 17 protialkoholních záchytných stanic. Za provozování záchytných stanic jsou ze zákona zodpovědné kraje.

ZS v Brně provozuje Psychiatrická nemocnice Brno na základě smlouvy o zajištění činnosti záchytné stanice s Jihomoravským krajem. Podle statistických údajů poskytovaných ZS v Brně kolísal počet zachycených osob v letech 2022 a 2023 od 208 do 267 za měsíc. V roce 2024 se počet zachycených osob výrazně zvýšil. V měsících leden–září 2024 bylo hlášeno 284–388 zachycených osob. V měsících říjen–listopad to bylo 206–241 zachycených osob.

Celkem bylo v roce 2022 zachyceno 2 804 osob, v roce 2023 to bylo 2 916 osob a v roce 2024 došlo k nárůstu na 3 738 osob, z toho 2 980 mužů a 758 žen, z nich 391 cizinců. Pobyť na záchytné stanici se týká i nezletilých osob, v roce 2022 jich bylo celkem 5, z toho 4 chlapci a 1 dívka, v roce 2023 to bylo 8 chlapců a žádná dívka a v roce 2024 vzrostl počet záchytů u mužů do 18 let na 9 a zachycena byla také 1 žena do 18 let.

Brněnská ZS má spádové území v celém Jihomoravském kraji. Nejvíce zachycených osob je z Brna-města (28 %), na druhém místě je Brno-venkov (6 %). Naprostou většinu zachycených osob představují občané České republiky. V roce 2022 tvořili cizinci 9,7 % celkové populace zachycených osob, v roce 2023 jich bylo 10 % a v roce 2024 je pozorován velmi mírný nárůst na 10,5 % celkové populace. V roce 2024 tvořili občané Ukrajiny a Slovenska 42,5 % ze všech cizinců.

KAPITOLA 3: PREVENCE A LÉČBA SOMATICKÉ KOMORBIDITY

Nízkoprahová primární zdravotní péče

V rámci projektu Společnosti Podané ruce, o. p. s. (dále jen SPR), „Zajištění dostupnosti nízkoprahové zdravotní péče pro ohrožené skupiny osob užívajících drogy a alkohol v Brně“ došlo v roce 2024 k zahájení pilotního provozu nízkoprahové ordinace ve vyloučené lokalitě Hvězdová 18 v Brně (2 dny/týden). Dále byla realizována zdravotní podpora klientů (2 dny/týden) přímo v terénu terénní zdravotní sestrou v úzké spolupráci se sociálními službami pracujícími s cílovou skupinou projektu (KC Vlhká, KC U Červeného mlýna, terénní programy v Brně atd.), popř. Mediky na ulici. V případě potřeby byli indikovaní klienti odkázáni do péče zdravotnických zařízení Kliniky Podané ruce (ordinace praktického lékaře a infektologická ambulance na ul. Vídeňská v Brně), popř. do jiných standardních zdravotních služeb. V rámci aktivit projektu byla zahájena v KC Vlhká edukace nízkoprahových klientů formou odborných besed s lékaři. Součástí byly i edukační akce pro peer pracovníky na téma zdraví a zdravotní problémy lidí žijících na ulici.

Prevence a léčba infekčních onemocnění

Adiktologická ambulance Remedis, s. r. o. (dále jen Remedis), realizuje screening krví přenosných infekčních onemocnění či jiných somatických komorbidit spojených s užíváním návykových látek, HIV, syfilidy a virových hepatitid – hlavně typu C. Celkem bylo z plné žilní krve otestováno 74 osob, z toho byla VHC potvrzena u 22 osob, z nichž 17 zahájilo antivirovou léčbu. 15 úspěšně dokončilo léčbu a dosáhlo setrvalé virové odpovědi, 2 pacienti léčbu nedokončili. V rámci uvedeného screeningu byla zjištěna u 3 osob pozitivita na syfilis a dále zajištěno léčení na dermatovenerologickém oddělení FN u sv. Anny. U jedné osoby byla zjištěna pozitivita na HIV a zde byl zajištěn vstup do léčby v AIDS centru KICH FN Bohunice.

V roce 2024 zahájilo činnost centrum pro léčbu VHC při infektologické ambulanci Kliniky Podané ruce. Celkem bylo v roce 2024 léčeno 21 osob, z nich většinu tvořily osoby užívající drogy. Problém představuje neochota zdravotních pojišťoven uzavírat smlouvy na centrovou léčbu VHC (centrum má smlouvu pouze s VZP a ZPMV) a nízké limity pro léčbu, které neumožňují léčit všechny pacienty s chronickou VHC indikované k léčbě.

V roce 2024 podstoupilo testy na infekční choroby celkem 270 osob (74 osob v organizaci Remedis, v Kontaktním centru SPR 122 osob a 74 osob v rámci terénních programů SPR).

Pokud tento údaj srovnáme s odhadovaným počtem uživatelů drog, což je cca 2 200¹³ (odhad z roku 2018), můžeme předpokládat, že v roce 2024 bylo na infekční nemoci otestováno zhruba 12 % uživatelů.

Rozkoš bez rizika, z. s. (dále jen Rozkoš bez rizika), se snaží zlepšovat postavení žen a mužů, kteří nabízejí placené sexuální a erotické služby. Zároveň tato organizace přispívá k ochraně veřejného zdraví v ČR. Následující tabulky ukazují testování klientek a veřejnosti na HIV a hepatitidu C za rok 2024 ve městě Brně.

¹³ Thanko D., Janíková B. et al. (2018) Výzkumná zpráva studie. RDS Studie – Séroprevalenční studie a odhad problémového užívání drog ve statutárním městě Brně v roce 2018.

Tabulka č. 10: Testy HIV v roce 2024

HIV	Rychlotesty	Plná krev	Celkem	Pozitivní
klientky	133	73	206	0
veřejnost	262	0	262	0

Zdroj: Rozkoš bez rizika

Tabulka č. 11: Testy na hepatitidu C v roce 2024

Hepatitida C	Rychlotesty	Plná krev	Celkem	Pozitivní
klientky	77	5	82	0
veřejnost	58	0	58	0

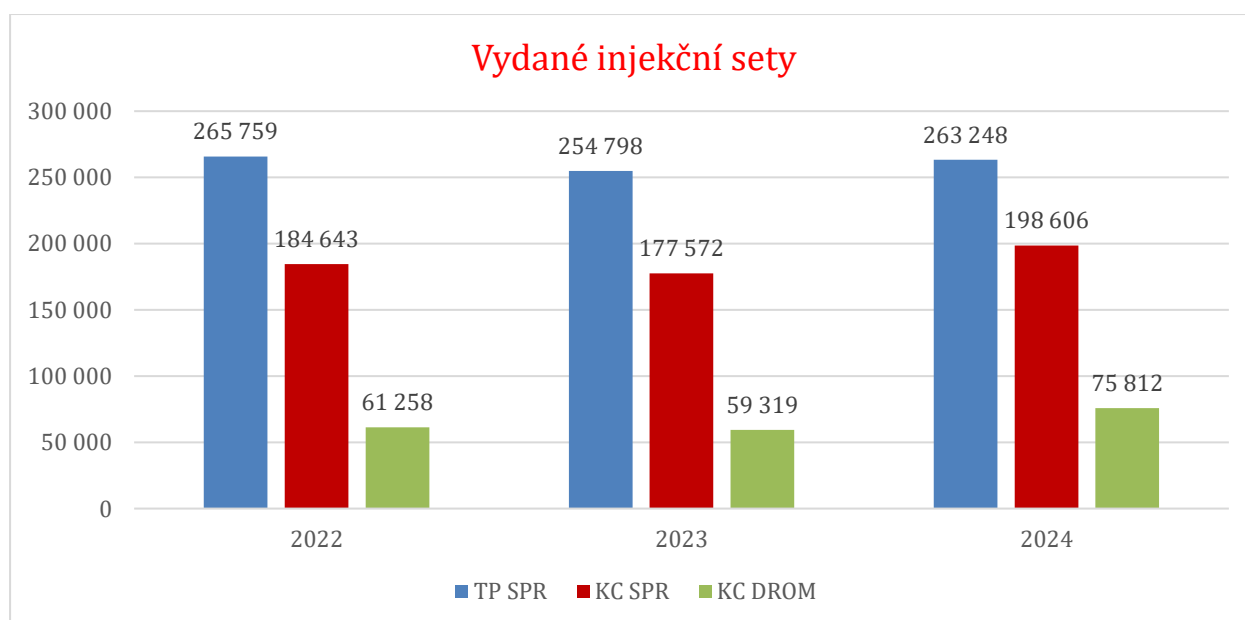
Zdroj: Rozkoš bez rizika

V roce 2024 došlo k navýšení vydávaných HR setů, které obsahují sterilní injekční materiál. Nejvíce vydaných HR setů měly TP SPR, a to celkem 263 248 HR setů.

Tabulka č. 12: Vydané injekční sety

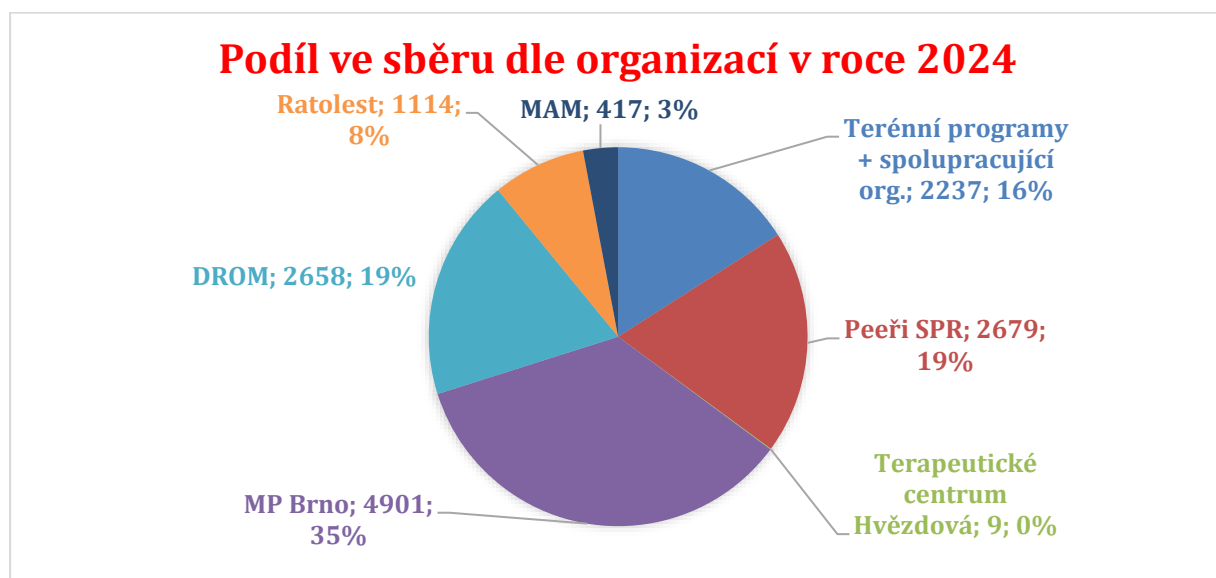
Vydané injekční sety	2022	2023	2024
TP SPR	265 759	254 798	263 248
KC SPR	184 643	177 572	198 606
KC DROM	61 258	59 319	75 812
CELKEM	511 660	491 689	537 666

Zdroj: SPR a DROM

Sběr injekčního materiálu

V roce 2024 se SPR podařilo vysbírat 5 342 použitých injekčních stříkaček v brněnských ulicích, z toho peer pracovníci vysbírali 2 679 ks, služba Terénní programy SPR vysbírala celkem 2 237 ks, pracovníci Terapeutického centra Hvězdová vysbírali 9 ks a pracovníci z projektu mobilní aplikační místnosti sesbírali v blízkém okolí sanitky 417 ks použitých injekčních stříkaček. Městská policie vysbírala celkem 4 901 ks, což je proti loňskému roku, kdy vysbírala 2 617 ks, téměř dvojnásobný nárůst. Kontaktnímu centru DROM (dále jen KC DROM) se podařilo vysbírat celkem 2 658 ks, Ratolesti Brno, z. s., 1 114 ks. Celkem SPR, KC DROM, městská policie a Ratolest vysbíraly 14 015 ks. Co se týče vrácených použitých injekčních stříkaček, tak Kontaktnímu centru SPR a terénnímu programu SPR bylo dohromady vráceno 391 274 ks a Kontaktnímu centru DROM bylo vráceno 70 369 ks.

KAPITOLA 4: NÍZKOPRAHOVÉ SLUŽBY PRO UŽIVATELE DROG

Pro účely této zprávy jsou vnímány jako nízkoprahové služby ty, které nabízí pro svou cílovou skupinu pomoc (ať už zdravotní, sociální, nebo jinou) bez objednání a větších nároků na uživatele. V Brně byla do roku 2025 zřízena čtyři kontaktní centra pro uživatele nelegálních i legálních návykových látek (jedno provozuje společnost DROM, dvě SPR a jedno Renadi, o. p. s (dále jen Renadi).

Terénní programy pro uživatele nelegálních drog provozovala SPR a terénní programy pro práci s uživateli legálních návykových látek, zejména alkoholu, provozovala Renadi.

Do této kapitoly řadíme také substituční program SPR a některé činnosti ambulance Remedis, které – ačkoliv se promítají i do statistik kapitoly „Zdravotní péče“ – sdílejí s nízkoprahovými službami důraz na okamžitou pomoc a snižování rizik užívání drog.

Kontaktní práce s uživateli nelegálních drog

V roce 2023 došlo k mírnému zvýšení počtu klientů kontaktních center a terénních programů, ten rostl i v roce 2024, kdy služby využilo celkem 2 351 klientů.

V roce 2021 bylo Kontaktní centrum SPR spolu s terénními programy SPR zapojeno do projektu Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti zaměřeného na distribuci přípravku (spreje) s názvem Nyxoid obsahujícího **naloxon**, sloužícího jako prevence předávkování opioidy. Cílem kontaktního centra bylo udržet nabídku přípravku Nyxoid v rámci předcházení rizik předávkování opioidy. V roce 2024 bylo distribuováno 354 přípravků Nyxoid směrem ke klientům, kteří byli řádně zaškoleni, jak přípravek správně použít.

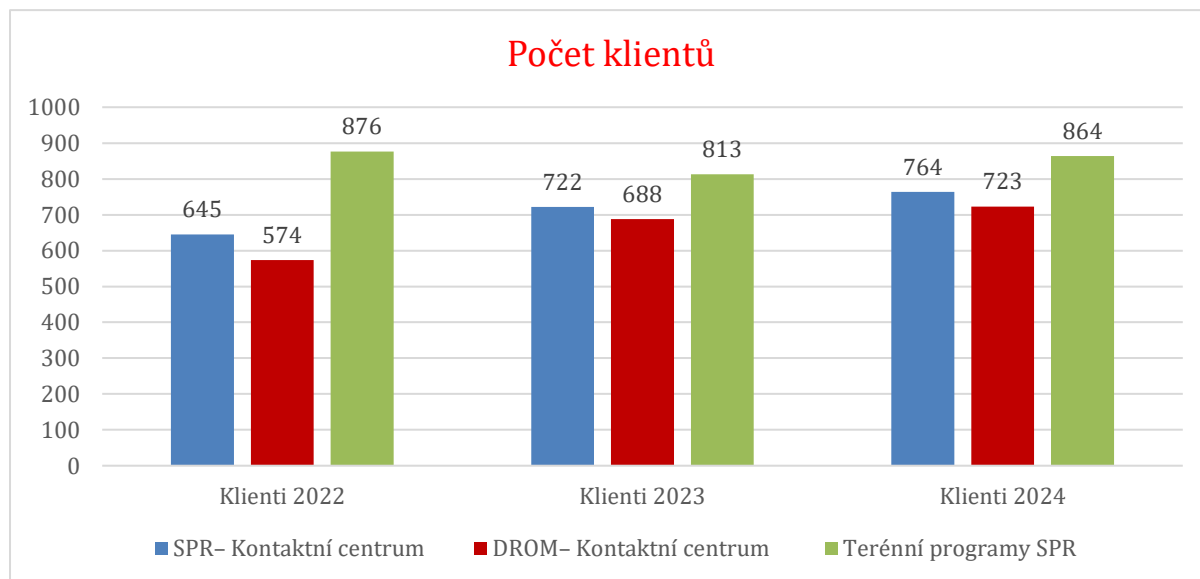
Význam **KC DROM**, které působí na ulici Bratislavská, stále roste. Počet klientů je srovnatelný s počtem klientů v Kontaktním centru SPR. Jako primární drogy se vnímají pervitin, heroin a metadon.

Tabulka č. 13: Počet klientů a kontaktů za rok 2022, 2023 a 2024

	Klienti 2022	Klienti 2023	Klienti 2024	Kontakty 2022	Kontakty 2023	Kontakty 2024
KC SPR	645	722	764	9 062	11 312	12 518
KC DROM	574	688	723	5 774	5 251	13 088
TP SPR	876	813	864	9 912	9 238	10 250
CELKEM	2095	2 223	2 351	24 748	25 801	35 856

Zdroj: SPR a DROM

Posláním služby **TP SPR** je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených s užíváním drog pro jednotlivce i pro společnost. Tato nízkoprahová terénní služba vyhledává lidi užívající drogy, působí v jejich přirozeném prostředí (v regionu Brno-město a Brno-venkov), pomáhá jim překonat jejich nepříznivou sociální situaci a podporuje je na cestě ke změně.

Pilotní provoz aplikační místnosti v Brně

Aplikační místnost (AM) má podobu upraveného sanitního vozu. Jedná se o terénní odbornou adiktologickou službu, která doplňuje stávající systém sociálních/adiktologických služeb s výrazným akcentem na prevenci negativních zdravotních dopadů spojených s injekční aplikací. Tato nízkoprahová terénní intervence poskytuje supervidované prostředí pro bezpečnější injekční aplikaci, čímž snižuje rizika sekundárních zdravotních obtíží spojených s injekční aplikací, riziko předávkování, výskyt injekčních aplikací na veřejnosti, včetně snižování počtu pohozených injekčních stříkaček.

Prostřednictvím spolupráce s terénními programy pro uživatele drog, směřuje tato služba k napojení klientů na existující sociální služby a následnou koordinovanou práci s cílovou skupinou v oblasti motivace ke změně, snižování rizik souvisejících s užíváním drog a provázání na systém služeb v oblasti léčby závislostí a léčby infekčních onemocnění. Cílovou skupinou služby je populace lidí užívajících drogy dlouhodobě a rizikově. Jde zejména o osoby, které užívají drogy na ulici, ve veřejných prostorách nebo v jiných rizikových a nehygienických podmínkách.

První aplikační místnost zahájila svůj provoz 19. 9. 2023 a je první svého druhu v České republice. Reagovala tak především na specifickou situaci v městské části Brno-sever, v níž – v kontextu dalších faktorů, včetně sociálního vyloučení – docházelo k vyšší koncentraci pohybu uživatelů drog ve veřejném prostoru. Důsledkem byl zvýšený výskyt infekčních onemocnění, pohozeného injekčního materiálu na veřejných prostranstvích, zvýšený počet méně či více fatálních předávkování a v neposlední řadě negativní vnímání uživatelů drog veřejností.

V zahraničí jsou aplikační místnosti již etablované, první oficiální byla otevřena ve švýcarském Bernu v roce 1986. Její efektivita je dlouhodobě prověřena, včetně výzkumných studií. Aplikační místnost v Brně v lednu roku 2024 prodloužila dobu provozu programu ze 2 na 4 hodiny denně (od 14 do 18 hodin). Na základě poptávky cílové skupiny zavedl program distribuci materiálu i mimo potřeby aplikace drogy v prostředí programu. Tato změna rozšířila potřebnou dostupnost služeb v lokalitě a zvýšila navíc počet kontaktů a možnost další spolupráce s cílovou skupinou.

Za rok 2024 navštívilo program 167 klientů, kteří využili nějakou ze služeb v celkovém množství 515 kontaktů. Z celkového počtu klientů si zde 71 z nich aplikovalo drogu 196×, průměrně tedy 16 aplikací měsíčně. Počet aplikací v průběhu roku rostl. V lednu 2024 proběhlo v mobilní ambulanci 12 aplikací, v červnu 17 aplikací, v říjnu 26 aplikací. Podařilo se vytvořit funkční prostor pro bezpečnější aplikaci drog, který zároveň snižuje zatížení veřejného prostoru. Program je pro klienty atraktivní, značnou část tvoří stálí klienti a s mnoha z nich se podařilo navázat vztah a řešit komplikovanější zakázky přesahující aplikaci drogy. Projekt probíhal po celý rok, avšak výsledky jsou ovlivněny zrušením provozu místnosti na celkem 56 dní kvůli technickým problémům sanitního vozu.

Program byl předmětem vědecké evaluace, která zahrnovala dvě průřezové dotazníkové studie mezi lidmi užívajícími drogy v Brně, kde AM působí, pracovníky, dalšími stakeholdery. Dotazníkové studie byly provedeny těsně před a po spuštění AM. Analýza byla zaměřena na charakteristiky klientů v SVL, kde MAM (mobilní aplikační místnost) působí. V obou souborech tvořili 2/3 muži, průměrný věk byl kolem 37 let, většinu tvořili lidé užívající drogy injekčně s poměrně častým výskytem rizikového chování. Ve druhém souboru bylo více osob, které se považují za Romy (50,7 % vs. 20,3 %), a více osob, jejichž primární drogou jsou opioidy (39,7 % vs. 27,5 %). Mezi respondenty žijícími v SVL bylo v prvním souboru statisticky významně častější užívání heroinu a opioidů (4,7 %) v posledním roce, aplikace drog ve vnitřním veřejném prostoru v posledních 30 dnech (3,6 %), častěji byli svědky předávkování (2,5 %)

a byli odvezeni zdravotnickou záchrannou službou (2,6 %) v posledních 12 měsících. Respondenti ze SVL byli častěji klienty adiktologických služeb v posledním roce (2,8 %), především opiátové substituční léčby (4,6 %), ale vykazovali statisticky významně více bariér pro vstup do léčby. V souboru po spuštění MAM se potvrdila vyšší míra užívání opioidů (2,9 %) a nižší míra užívání pervitinu (0,3 %) a ukázal se vyšší výskyt VHC diagnostikované někdy v životě (3,0 %) mezi klienty ze SVL. V souboru před otevřením MAM měli klienti ze SVL menší povědomí o aplikačních místnostech obecně (0,4 %), ale v souboru po zahájení MAM uváděli větší ochotu ji využít (2,7 %). Výsledky ukázaly, že spuštění AM bylo odůvodněné a její umístění vhodné, neboť lidé užívající drogy ze SVL, kde AM působí, vykazují vyšší míru rizikového chování a zranitelnosti. Současně vykazují vyšší ochotu službu AM využít.¹⁴

Terénní a kontaktní práce v oblasti legálních drog

Důležitým a žádoucím trendem je posilování kontaktní a terénní práce v oblastech, které byly dosud opomíjené. Je to zejména nízkoprahová práce s problémovými konzumenty alkoholu a hráči hazardních her. Této oblasti se věnují v Brně organizace SPR a Renadi.

V roce 2020 zahájilo své působení **KC SPR na ulici Vlhká**. Zde je poskytována pomoc lidem dlouhodobě se vyskytujícím v exponovaných lokalitách města Brna (zejména oblasti před hlavním nádražím a ulic Křenová – Mlýnská – Šujanovo náměstí), kteří jsou bez přístřeší a jsou závislí na alkoholu. Klientům sociální služby je nabízen i **Program kontrolované konzumace alkoholu (dále jen PKKA)**, jehož cílem je snižování míry rizikovitosti konzumace alkoholu u těchto osob.

PKKA je s klienty realizován na základě individuálních potřeb a míry jejich rizikové konzumace alkoholu. Dávkování alkoholu u klientů lépe reflektuje, jak a v jaké míře alkohol konzumují. Tím se zvedla motivace klientů dlouhodobě trávit čas v prostorech Kontaktního centra Vlhká místo v exponovaných lokalitách města Brna. Okamžitá kapacita centra je omezena na 50 osob. Provoz Kontaktního centra Vlhká byl stejně jako v roce 2023 zajištěn od 8:00 do 17:00 hodin, včetně víkendů a státních svátků.

Cílem individuálního přístupu k dávkování je nastavit pro klienta program tak, aby byl schopen v prostorech centra trávit čas bez abstinenčních příznaků a bez potřeby centrum opouštět se záměrem konzumovat více alkoholu na veřejných prostranstvích.

Rok 2024 potvrdil dlouhodobý nárůst klientů s psychickými problémy. Služba poskytovala podporu lidem s duální diagnózou, tedy těm, kteří se kromě závislosti potýkají také s dalším psychiatrickým onemocněním. Spolupráce probíhala s externím konzultantem formou case managementu.

Klienti mají možnost využít pravidelné testování jaterních funkcí, které je realizováno ve spolupráci s Klinikou Podané ruce, s. r. o. Odběry provádí kvalifikovaná zdravotní sestra přímo v prostorech centra zpravidla jednou měsíčně. V případě zhoršení funkce jater je klientům poskytováno poradenství za účelem zprostředkování léčby. V roce 2024 nastoupilo 20 klientů Kontaktního centra Vlhká na protialkoholní léčbu (7 z nich opakovaně), a to převážně do PN Brno. V rámci komplexního přístupu realizuje služba i screeningové testování na vybraná infekční onemocnění.

Program kontrolované konzumace alkoholu využílo v roce 2024 celkem 139 klientů – z nich 49 bylo do PKKA zařazeno nově v roce 2024, zbylých 90 využívalo PKKA již v minulém roce.

¹⁴ Mravčík V, Janíková B, Thanki D, Nováková D (2025). Injekční užívání drog a další rizikové chování mezi potenciálními klienty programu mobilní aplikační místnosti v Brně. Epidemiol. Mikrobiol. Imunol. 74, 2025, č. 1, s. 53-64. doi: <https://doi.org/10.61568/emi/11-6445/20250128/139687>

Kontaktní centrum Renadi poskytlo v roce 2024 služby celkem 504 klientům. Převážná většina klientů řešila problémy s nadužíváním alkoholu, v menší míře pak problémy s gamblingem a v minimálním procentu nadužívání či zneužívání léků, kratomu či digitálních technologií. Kontaktní centrum Renadi se zaměřuje především na poradenskou a terapeutickou pomoc v oblasti harm reduction a kontrolovaného užívání, příp. abstinence. Dále poskytuje podporu formou sociální práce a case managementu, spolupráci s psychiatry, jinými institucemi (hlavně OSPOD a PMS) a také nabízí namátkové testování na přítomnost alkoholu dechovou zkouškou nebo kontrolu užívání přípravku Antabus.

Substituční léčba

Vzhledem k tomu, že v této kapitole je popsána zejména praxe založená na přístupu HR, je vhodné sem zařadit i substituční léčbu závislosti, poskytovanou zejména osobám závislým na opiátech (heroinu). V níže uvedené tabulce je možné vidět údaje o počtech klientů a kontaktech hlavního poskytovatele substituční léčby – SPR v Brně.

Substituční léčba byla poskytována v **Terapeutickém centru na ulici Hvězdová** (dále jen TC Hvězdová, dříve TC Bratislavská) a v **Terapeutickém centru v Jihomoravském kraji** na ulici Kopečná (dále jen TC v JMK).

V roce 2024 poskytovalo TC Hvězdová substituční léčbu metadonem, pokračovalo v projektu substituční léčby subuxonem, realizovalo ambulantní léčbu a odborné sociální poradenství včetně terénní formy. Z hlediska cílové skupiny došlo v roce 2024 k rozšíření působnosti služby. Cílová skupina osob ohrožených závislostí z vyloučených brněnských lokalit, především z řad romské minority byla rozšířena také na osoby žijící mimo sociálně vyloučené lokality.

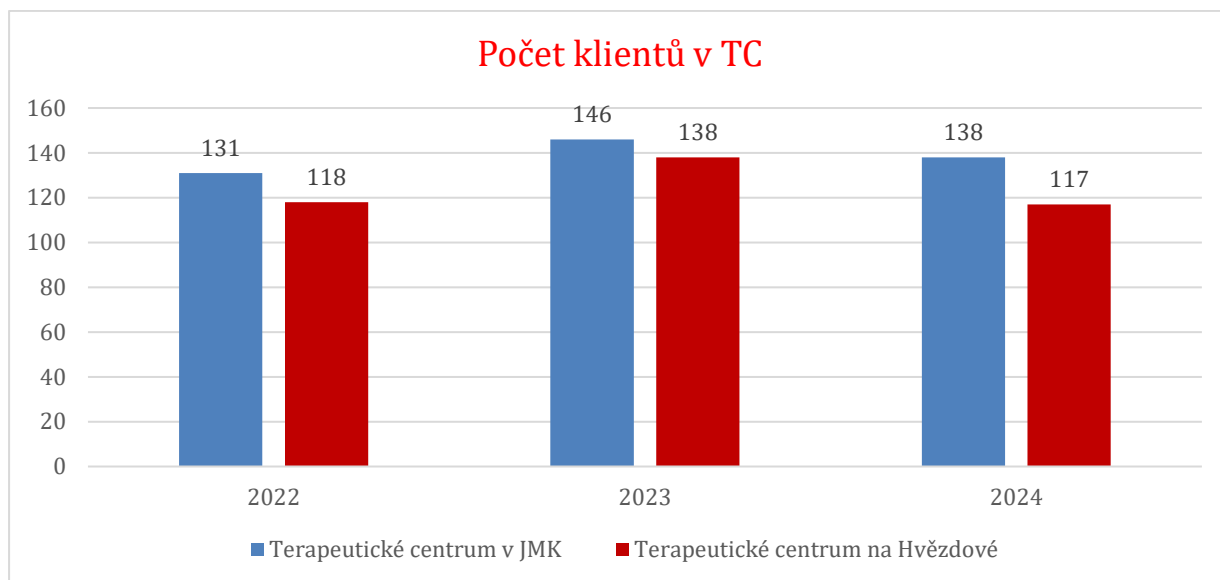
Projekt léčby subuxonem a pokračování projektu distribuce naloxonu byly realizovány pro klienty s nižší dávkou substitučního preparátu, dále pro matky s dětmi a klienty, kteří suboxonovou substitucí vnímají jako přechod od substituce metadonové a zároveň poptávají vyšší míru psychosociální či terapeutické podpory.

Klienti substitučního programu TC v JMK patří mezi těžké uživatele heroinu. TC zajišťuje i doplňkové psychosociální služby. Více než polovina klientů jsou Romové ze sociálně vyloučených lokalit. Z metadonové substituce je možné přestoupit na substituci subuxonem. V projektu ambulantní léčby TC v JMK pracuje se skupinou lehčích uživatelů (krátkodobých a střednědobých) a experimentátorů, dále jsou významnou skupinou uživatelé alkoholu. Již od roku 2022 evidují nárůst počtu zájemců o služby a čekací doba na psychoterapii je zhruba 3 měsíce (obvykle 20 zájemců, limit je 20 míst). Čekajícím zájemcům je nabízena walk-in otevřená nízkoprahová skupina Pro-Dialog, případně krátké adiktologické poradenství. Další jsou abstinенčně orientované uzavřené skupiny a skupiny pro rodiče a blízké. Po celý rok 2024 bylo klientům poskytováno dluhové poradenství.

Tabulka č. 14: Počty klientů a kontaktů tzv. metadonových programů v Brně

	Počet klientů 2022	Počet klientů 2023	Počet klientů 2024	Počet kontaktů 2022	Počet kontaktů 2023	Počet kontaktů 2024
TC v JMK	131	146	138	14 460	17 909	18 444
TC Hvězdová	118	138	117	14 317	17 028	17 967

Zdroj: SPR

KAPITOLA 5: PORADENSKÉ A TERAPEUTICKÉ SLUŽBY

Ambulantní poradenská a terapeutická péče

Do této kapitoly řadíme ambulantní služby pro uživatele drog a závislé, které jsou poskytovány mimo standardní ordinace lékařů a patří k nim především terapie a poradenství. Jedná se z velké části o služby poskytované nestátními neziskovými organizacemi, v jednom případě komerčním subjektem. Konkrétně jsou to tyto poskytovatelé: Remedis, Renadi a SPR.

V první tabulce nabízíme souhrn počtu klientů a výkonů jednotlivých ambulantních poradenských a terapeutických služeb v Brně v roce 2024. Vidíme, že nejvyšší počet klientů vykazuje Centrum poradenských služeb ve vězení SPR, na druhém místě je TC v JMK.

Tabulka č. 15: Počty klientů a výkonů ambulantních poradenských a terapeutických služeb v Brně za rok 2024

	Počet klientů	Počet výkonů/ kontaktů	Výkon práce s rodinou
Adiktologická ambulance Remedis	187	1 222	30
Renadi ambulance	183	1 076	0
Renadi následná péče	135	1 041	0
SPR Terapeutické centrum v JMK – ambulance	487	9 198	531
SPR Centrum komplexní péče v JMK	233	5 238	514
SPR Terapeutické centrum Hvězdová – ambulance	158	1 708	26
SPR Poradenské centrum	311*	4 018	117
SPR Centrum poradenských služeb ve vězení	654	9 031	-
SPR Doléčovací centrum – ambulantní část	106*	8 892	0
Celkem	2 454	41 424	1 218

- nevykazují

* jedná se o klienty a rodinné příslušníky

Zdroj: Závěrečné zprávy

Další tabulka ukazuje, s jakými potížemi se klienti na poradenské a terapeutické služby v roce 2024 obraceli dle typu primárně užívané látky. Nejvíce klientů přicházelo s problémy s pervitinem (794 osob) a až na druhém místě s alkoholem (575 osob), a to přesto, že z epidemiologických údajů vyplývá jednoznačná převaha lidí, kteří mají problém s alkoholem, a i ve zdravotní péči je několikanásobně více osob s diagnostikovanou poruchou způsobenou užíváním alkoholu než osob, jimž způsobilo poruchu užívání jakýchkoliv jiných drog.

Tabulka č. 16: Rozdělení klientů podle typu primárně užívané látky

	Alkohol	Pervitin	Kokain/ crack	Hráčství	Konopí	Opiáty	Extáze	BZD/sedativa /hypnotika	Nespecif. /komb.
Adiktologická ambulance Remedis	95	43	2	12	4	2	0	4	21
SPR Terapeutické centrum v JMK – ambulance	205	101	22	0	30	0	2	0	49
SPR Centrum komplexní péče v JMK	0	0	0	159	0	0	0	0	0
SPR Terapeutické centrum Hvězdová – ambulance	39	52	9	1	21	6	0	6	6
SPR Poradenské centrum	88	96	1	0	11	14	1	0	20
SPR Centrum poradenských služeb ve vězení	115	447	10	16	23	36	1	3	3
SPR Doléčovací centrum – ambulantní část	33	55	0	2	2	3	0	0	3
Celkem	575	794	44	190	91	61	4	13	102

Zdroj: Závěrečné zprávy

Pobyťová komunitní péče

V tabulce níže uvádíme statistické údaje služeb, které v roce 2024 nabízely lidem se závislostí pobyťovou péči mimo nemocnice. Nejvíce klientů vykazuje Lotos – doléčovací centrum, v roce 2024 tuto službu využilo celkem 35 klientů. Do doléčovacích programů obecně vstupují klienti po absolvování nemocniční péče. Služby, které tuto podmínku nemají, jsou Přejímové byty SPR a Byty následné péče Renadi.

Tabulka č. 17: Pobyťová komunitní péče v roce 2024

POBYTOVÁ PÉČE	Počet klientů	Z toho ženy	Počet lůžekdů
Lotos – doléčovací centrum	35	12	6 278
SPR – Doléčovací centrum	30+3*	12	4 604
SPR – Přejímové byty	22	0	2 827
Renadi – Byty následné péče	21	4	2 928
Kolping – Následná péče	18	5	3 379
Celkem	129	33	20 016

* děti

Zdroj: Závěrečné zprávy

Společnost Renadi také realizuje projekt „**Recovery bydlení**“, jehož cílem je na základě metody Housing First pomoci 12 osobám s komplexními potřebami a dalším 8 osobám při následné péči. Jedná se o osoby, které jsou dlouhodobě bez domova a mají potíže s užíváním alkoholu a návratem do běžného života. Projekt zajišťuje klientům bydlení, většinou nájemní smlouvou, ve třech případech smlouvou podnájemní. V roce 2024 podporovali 19 klientů z toho 6 žen. U všech byl primární látkou alkohol. Dohromady byli v bytech 4 166 dní.

Další tabulka týkající se pobytové péče ukazuje rozdělení klientů dle typu primární drogy. Nejčastěji jsou klienti závislí na alkoholu. Na druhém místě jsou klienti závislí na pervitinu, což je dáno hlavně vysokým počtem klientů Doléčovacího centra SPR. Je zajímavé srovnání s ambulantní péčí, kde jednoznačně nejvyšší zastoupení mají uživatelé pervitinu, oproti pobytové péči, kterou většinou využívají lidé se závislostí na alkoholu.

Tabulka č. 18: Pobytová komunitní péče v roce 2024 dle typu primární drogy

	Alkohol	Pervitin	Kokain	Konopí	Opiáty	BZD/sedativa/ hypnotika	Nespecifik./ kombinace
Lotos – doléčovací centrum	35	0	0	0	0	0	0
SPR Doléčovací centrum	33	55	0	2	3	0	3
SPR – Přechodové byty	9	11	0	0	2	0	0
Renadi – Byty následné péče	21	0	0	0	0	0	0
Kolping – Následná péče	6	7	0	2	0	0	3
Celkem	104	73	0	4	5	0	6

Zdroj: Závěrečné zprávy

Rodinně orientované poradenské a terapeutické služby

Spolek Narativ nabízí síťová setkání otevřeného dialogu (rodinně terapeutická setkání), kterých se zpravidla účastní více osob (zejména členové rodiny a blízcí). Setkání jsou facilitována nejméně dvěma pracovníky, z nichž minimálně jeden je vyškolen v přístupu otevřeného dialogu. Síťová setkání jsou prostorem, kde je možné věnovat se jak těm nejobyčejnějším, tak velice intimním věcem z osobních i rodinných životů. Prokázaným efektem otevřeného dialogu je větší schopnost členů rodiny a blízkých úspěšně zvládat krize, zotavovat se ze závažných potíží nebo se vymanit ze „zaseknutých“ situací.

I v roce 2024 pokračoval spolek Narativ v projektu „**Výjezdní tým Zotavení Brno**“. Cílem projektu bylo podporovat nízkopříjmové rodiny, které se potýkají s problémy z oblasti drog a závislostí formou těchto síťových setkání, otevřeného dialogu se zapojením recovery koučů (osob s žitou zkušeností se závislostí). Bylo realizováno celkem 107 síťových setkání a 87 individuálních setkání, která pomohla rodinám plánovat další kroky a hledat naději. Projekt přímo ovlivnil 22 rodin, resp. 49 jednotlivců (jedná se o nárůst oproti roku 2023–14 rodin, resp. 38 jednotlivců), kteří díky němu dostávali podporu šitou na míru při svém zotavování se ze závislosti a dalších potíží se závislostí spojených.

Projekt navázal spolupráci s pěti klíčovými odbornými subjekty, jako jsou psychiatrické ambulance a adiktologická centra, což posílilo koordinaci péče.

Informační a vzdělávací aktivity

Centrum prevence SPR v roce 2024 realizovalo projekt s názvem „**Vzdělávání a odborné konzultace v oblasti závislostí a rizikového chování dětí pro rodiče, pedagogy a pracovníky pracující s mládeží**“. Cílová skupina byli pedagogové a rodiče. Sekundárně projekt cílil na mládež. Odehrával se převážně v online prostoru, ve kterém probíhaly i přímé konzultace s pedagogy a rodiči. Uskutečnily se vzdělávací webináře, online sborovny, které řešily konkrétní případy z praxe a podporovaly zavádění moderních přístupů do školního prostředí. Dalším cílem projektu byla tvorba informačních materiálů pro rodiče a pedagogy s tématy rizikového chování: kratom, nikotinové sáčky, sociální sítě a hra na internetu, šikana, kyberšikana.

Spolek Czeched Substance, z. s., realizoval v roce 2024 projekt „**Veřejná osvěta v drogové problematice města Brna**“. Cílem projektu bylo zvýšit informovanost široké veřejnosti o moderních přístupech k drogové problematice a principech harm reduction, vysvětlovat spojitost vzniku závislosti s duševním onemocněním a socioekonomickými faktory, destigmatizovat drogové uživatele a drogově závislé. Jednalo se o 6 dílů podcastu Šedá zóna a 16 příspěvků na sociálních sítích.

Jedním z projektů vycházejících z přístupu harm reduction je projekt „**Poradenská linka, aplikace Čára a práce na mapě pomoci**“ SPR. Mobilní aplikace Čára se zaměřuje na nejrizikovější cílové skupiny v oblasti užívání návykových látek. Zahrnuje stěžejní oblasti jako přístup k jídlu, vodě, hygieně, zdravotní a sociální služby, první pomoc a poradenství. Po obsahové stránce ji spravuje peerská skupina Street support. Aplikace umožňuje informovat uživatele o aktuálních rizicích (např. nebezpečných látkách) a propojuje je s vhodnými službami. Nabízí také nástroje pro komunikaci s administrátory (telefon, chat, WhatsApp, Messenger). Projekt je zaměřen regionálně. Infolinka klade důraz na rychlý přístup k informacím a efektivní nasměrování do služeb.

KAPITOLA 6: SVÉPOMOC A PARTICIPATIVNÍ AKTIVITY

Svépomocné aktivity se v Brně nejvíce rozvíjí v rámci tzv. 12krokových programů, tradiční formy svépomocných setkání využívané po celém světě. Podobně jako jinde ve světě i v ČR jsou nejrozšířenější skupiny Anonymních alkoholiků, kterých v ČR působí cca 65, v Brně jsou tři z nich (skupina „Fénix“, skupina „Renesance“ a skupina „U Kapucínů“). Dále v Brně působí skupina Al-Anon zaměřená na blízké a příbuzné lidí se závislostí, skupina Anonymní gambleři a skupina Anonymní sexholici.

Existují 2 online skupiny Anonymních alkoholiků (AA) – skupina „Právě dnes“, která se schází každý den, a skupina „Zvláštní spojení“, která se také schází 7× týdně a na každý den má jiný program (např. studium Modré knihy, čtení z knihy „12 Kroků a 12 Tradic“, meditační meeting).

U SAA (Sex Addicts Anonymous) – Anonymní sexholici – probíhají otevřené online schůzky 1× za měsíc.

Svépomocné skupiny se zaměřením na osoby se závislostí na alkoholu provozuje také společnost Renadi. Skupina „Na jedné vlně“ je určena jak lidem, kteří se snaží o abstinenci, tak těm, kteří chtějí své užívání omezit.

Svépomocnou otevřenou skupinu „Střízlík“ mohou využívat lidé, kteří například kvůli směnám v práci nemohou docházet každý týden. Primárně je tato skupina určena pro lidi abstijnující, přijít však mohou i ti, kteří své užívání omezují.

Přehledný seznam uvádíme v tabulce.

Tabulka č. 19 Svépomocné skupiny

Typ skupiny	Název skupiny	Frekvence setkávání
Anonymní alkoholici	skupina „Fénix“	6× týdně
Anonymní alkoholici	skupina „Renesance“	1× týdně
Anonymní alkoholici	skupina „U Kapucínů“	1× týdně
Anonymní alkoholici	online skupina „Právě dnes“	7× týdně
Anonymní alkoholici	online skupina „Zvláštní spojení“	7× týdně
Al-Anon	Al-Anon Brno	v současné době pouze online
SAA – Anonymní sexholici	skupina „Naděje“	1× měsíčně
Anonymní gambleři	Anonymní Gambleři Brno	1× týdně

Zdroj: webové stránky

V SPR fungují peer pracovníci, kteří působí v rámci skupiny Street support (sdružující lidi se zkušeností s užíváním drog) v projektu „**Participace průvodců zotavením a peer pracovníků na obsahu a formě efektivního systému pomoci a zotavení ve městě Brně**“. Pracovníci tohoto projektu se úspěšně podíleli na provozu krizového šatníku, výměně harm reduction materiálu a prevenci předávkování. Rovněž významně přispěli k eliminaci hepatitidy C, prostřednictvím přímé podpory klientů a šíření informací. Participativní skupina Street Support hrála důležitou roli při realizaci komunitních akcí a úklidových aktivit. V roce 2024 vyměnili celkem 18 000 ks injekčních stříkaček a nasbírali 2 679 ks použitého materiálu v Brně. Dále spravovali tři pevné kontejnery na HR materiál, kde během monitoringu zachytili 126 ks použitých stříkaček. Aktivně sledovali 15 lokalit, včetně parků a veřejných prostor, kde nasbírali dalších 889 ks materiálu. Součástí jejich práce byla také edukace uživatelů drog o bezpečném

užívání a prevenci předávkování (spolupráce s terénními programy). Více informací o sběru injekčního materiálu na str. 16.

V rámci rozvoje peer práce podporuje společnost také realizaci základního výcviku v recovery koučování určeného pro lidi s vlastní zkušeností se závislostmi. V roce 2024 byl úspěšně zahájen další běh vzdělávacího programu pro recovery kouče, jehož cílem je připravit účastníky na efektivní zapojení do adiktologických služeb. Do programu se přihlásilo 30 zájemců, z nichž bylo vybráno 18 osob, 17 osob samotný výcvik zahájilo. V roce 2024 se uskutečnila dvě třídní setkání a další dvě setkání jsou plánována na rok 2025, čímž bude výcvik dokončen.

Peer pracovníci spolupracují s Kontaktním centrem Vlhká, s KC SPR (U Červeného mlýna), s Terénními programy SPR, s organizacemi Vesna (šatní banka), Mezi4stěny–PomocPotřebným, z. s., a s organizací DROM.

Dalším projektem zapojujícím peer pracovníky do systému pomoci byl projekt společnosti Renadi „**Rozvoj peerství**“. Projekt posiluje roli peer konzultantů jako důvěryhodných, respektovaných a kvalifikovaných odborníků. Přispívá k destigmatizaci lidí se zkušeností se závislostí ve společnosti. V rámci tohoto projektu pořádala společnost Renadi dne 26. 4. 2024 třetí ročník Peer Festu. Ten nabídl kombinaci odborných diskuzí, přednášek a zábavy, zaměřených na aktuální témata reflektující temné stránky společnosti. Věnoval se třem provázaným tématům: „Závislost a vězení“, „Závislost jako vězení“ a „Vězení jako cesta ze závislosti“. Peer Fest proběhl v brněnské Káznici za účasti okolo 150 lidí z řad peer konzultantů, odborníků z oblasti adiktologie, sociálních služeb a veřejnosti.

KAPITOLA 7: HARM REDUCTION V PROSTŘEDÍ NOČNÍHO ŽIVOTA A ZÁBAVY

Program Hard&Smart

Program „Hard&Smart“ je preventivní a intervenční činnost v prostředí taneční scény, nočního života a zábavy. Dlouhodobě se zaměřuje na vybrané rizikové faktory, které s tímto prostředím často souvisí, jako je zejména problematika legálních a ilegálních psychoaktivních substancí, dehydratace a přehřátí, poškození sluchu, rizikového sexu, sexuálního násilí či třeba bezpečnějšího návratu domů. Na hudebních akcích jsou vytvářeny specializované preventivně-intervenční a klidové zóny nebo se monitoruje prostředí, je zde zajištěna distribuce harm-reduction materiálu, podpora a poradenství v krizových situacích, informace k rizikovému chování, měření alкотesterem, odborná pomoc při akutní intoxikaci.

Primární cílovou skupinou jsou návštěvníci taneční scény, milovníci nočního života a zábavy potenciálně ohrožení sledovanými rizikovými faktory. Sekundární cílovou skupinu programu Hard&Smart tvořili majitelé 11 hudebních podniků, organizátoři hudebních akcí a jejich personál. S touto cílovou skupinou souvisí úkony, jako je série specializovaných školení personálu, monitoring prostředí, analýza výchozích potřeb zařízení, sběr dat, odborné supervize a případná certifikace podniku či akce dle stanovených podmínek v Certifikačním dokumentu Hard&Smart. Proces certifikace se uskutečňoval v průběhu roku 2024 ve 3 klubech (Fléda, 1.patro, Melodka). Z praxe programu lze předpokládat, že je na území města Brna stále více než 30 dalších hudebních podniků a „open air“ festivalů, které by byly vhodné pro tento typ intervencí.

V průběhu roku došlo k realizacím 25 akcí, z toho 22 klubových a 3 na tzv. „open-air“ festivalech. Na brněnských akcích se podařilo realizovat 3 101 kontaktů při naplňování 1 853 zakázek klientů. Další významnou inovativní aktivitou programu Hard&Smart byla terénní práce v online prostředí s názvem Backstage, kdy v roce 2024 proběhlo 407 kontaktů s 367 klienty s příslušností k městu Brnu, což je výrazný nárůst oproti roku 2023, kdy proběhlo 275 kontaktů s 271 brněnskými klienty.

Zaměření této služby bylo identické jako na hudebních akcích, a to včetně stejné cílové skupiny, jíž jsou především mladiství a mladí dospělí (15–35 let), kteří jsou zejména ohroženi užíváním alkoholu a dalších legálních či ilegálních psychoaktivních substancí i souvisejícími patologickými jevy. Pokrytí a nabídka služeb dostupných během týdne online pro klienty a při událostech, k nimž a kam by se program jinak nedostal, se dá považovat za zásadní a v ČR zcela jistě za další ojedinělou a inovativní činnost programu Hard&Smart.

Celkový počet kontaktů (hudební akce + terénní práce online) v roce 2024 je 3 508 a klientů 2 220, což je jen o něco méně než v roce 2023, kdy bylo klientů 2 333. Počet akcí v roce 2024 byl ale o 4 méně než v roce předchozím, což ukazuje na stabilitu projektu a počtu klientů v rámci jeho osmileté existence. Výrazný nárůst lze spatřovat v angažování projektu v online prostředí.

Vyšší počet klientů z roku 2022 souvisí s akcí „Dny olympijských her“, kdy byl zaznamenán velký nárůst klientů se zájmem o tuto problematiku (1 903 klientů).

Tabulka č. 20: Vybrané klíčové ukazatele

Ukazatel/rok	2022	2023	2024
Počet akcí Hard&Smart	29	29	25
Hudební podniky	10	12	11
Počet klientů	3 607	2 333	2220

Zdroj: SPR

Hlavní cílovou skupinou byli návštěvníci akcí a míst spjatých s nočním životem a zábavou. Obecně se jedná o dobu a prostory, kdy a kde dochází k násobně vyšší konzumaci legálních i ilegálních psychoaktivních substancí se více hrozí další rizikové jevy. Na základě zkušeností z roku 2024 v Brně opět vychází jako důležitý faktor typologie hudebních akcí.

Tzv. **mainstreamové hudební akce** s typickou dominantní účastí široké veřejnosti se vyznačovaly problémovým pitím alkoholu u skupiny adolescentů a mladých dospělých. Časté bylo testování alкотesterem a poradenství pro řidiče v rámci problematiky bezpečnějšího opuštění hudební akce.

U tzv. **undergroundových hudebních akcí** byl zvýšený výskyt nelegálních psychoaktivních substancí. Ty pak byly užívány poměrně často ve vzájemné kombinaci nebo v kombinaci s alkoholem. Nejčastěji se jednalo o uživatele extáze, THC a dalších konopných produktů či pervitinu.

Obě skupiny se zajímaly o informace či intervence související s dalšími rizikovými faktory. Službou, která byla výrazně poptávaná a doposud chybí, je možnost testování složení psychoaktivních substancí přímo na hudebních akcích.

V rámci terénní práce v online prostředí, kterou program realizoval, se kromě běžných uživatelů alkoholu, THC a dalších konopných produktů hojně řešilo i užívání kokainu, ketaminu, kratomu, DMT, opiátů a psychoaktivních hub, a to výrazně více než na hudebních akcích.

KAPITOLA 8: PSYCHEDELICKÁ PÉČE

Psychedelické látky

Psychedelické látky jsou charakteristické účinky, které zahrnují škálu různých prožitků na úrovni vnímání, myšlení a chování. Ačkoliv dle výzkumů mají tyto látky významný terapeutický a sebezorožovací potenciál, v nevhodném prostředí, bez adekvátní přípravy a následné péče se může potenciálně prospěšná zkušenost stát prožitkem náročným až traumatickým s negativními následky, zejména psychického rázu, a to i v dlouhodobém horizontu.

V roce 2024 byl v Brně realizován projekt organizace Beyond Psychedelics, z. ú., „**Psychedelická péče v Brně: systém pomáhajících služeb pro uživatele a podpory profesního rozvoje odborníků**“, jehož cílem bylo přispět ke snižování potenciálních rizik a negativních dopadů užití látek s psychedelickými účinky (např. houby s obsahem psilocybinu, extáze, LSD, konopí, ketamin a jiné) skrze nabídku pravidelných otevřených skupinových setkání pro jejich uživatele s názvem „Skupiny psychedelické integrace“. Skupiny jsou určeny zejména pro lidi, kteří prošli náročnou, negativní zkušeností po užití psychedelika, přičemž důraz je kladen na podporu přínosů spojených s užíváním psychedelických látek. V rámci projektu bylo zorganizováno celkem 9 skupinových setkání a služby využilo dohromady 65 klientů, dále bylo realizováno 12 individuálních konzultací, vytvořeny infoletáky, pilotní infografika a odborná metodika pro skupinovou psychedelickou práci.

V roce 2024 otevřela Klinika Podané ruce terapeutické centrum Nové Elysium, které poskytuje asistovanou terapii ketaminem.

KAPITOLA 9: GAMBLING

Z dlouhodobého hlediska dochází k menšímu nárůstu míry hazardního hraní v dospělé populaci, a to jak v případě loterií, které jsou nejčastěji uváděnou hazardní hrou, tak v případě ostatních typů hazardních her (dále jen HH).

K nejčastěji uváděným hrám patří loterie, kurzové sázení land-based i online, včetně live sázek. Dlouhodobě lze pozorovat několikanásobně vyšší prevalenci mezi muži a mezi mladými dospělými ve věkové skupině 15–34 let. V posledních letech je patrný nárůst zkušeností s online HH, a to především v mladších věkových kategoriích (15–34 let).

Podle Zprávy o hazardním hraní v České republice 2024¹⁵, která vychází ze studie Patologičtí hráči v léčbě, se podle posledního průzkumu studie z roku 2023 dopustilo krádeže 68,4 % respondentů, 66,3 % podvodu, 58,3 % zpronevěry, 47,1 % výroby a/nebo prodeje drog a 20,3 % loupeže. Celkem 40 % respondentů uvedlo, že bylo někdy trestně stíháno, odsouzeno bylo 16 % a zkušenost s výkonem trestu odnětí svobody má 7 % respondentů.

Hráči v roce 2023 prohráli v HH v ČR celkem 59,2 mld. Kč. Příjem z daně z HH byl v roce 2023 celkem 18 mld. Kč.¹⁶ Co se týče města Brna, to mělo příjem z HH ve výši 160 mil. Kč. S ohledem na existenci obecně závazné vyhlášky statutárního města Brna č. 12/2017, o regulaci provozu hazardních her, se částka rovněž zvyšuje.

V Brně se po schválení obecně závazné vyhlášky zakazující veškerá elektronická zařízení na území města s účinností od 1. 1. 2015 nacházelo 13 provozoven s celkem 195 technickými hrami, a to na území 8 městských částí. V průběhu ledna 2020 byly po kontrole na MF ČR nalezeny dosud nezrušené licence k provozování technických her s platností do 1. 1. 2023, které byly platné v provozovnách na území celé ČR. Dle sdělení MF ČR byla ihned zahájena správní řízení k jejich zrušení, k datu 1. 1. 2023 jejich platnost skončila. K 1. 1. 2025 je v provozu pouze 1 kasino, a to v hotelu International (18 živých her).

Následující tabulky nabízejí srovnání vývoje jak počtu technických a živých her, tak počtu provozoven v časovém rozmezí od 1. 1. 2015, kdy začala platit vyhláška zakazující hazard.

¹⁵ Chomynová, P., Dvořáková Z., Galandák, D., Orlíková B., Grohmannová K., Černíková T., Franková E., Roubalová M., 2024. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2024 [Report on gambling in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

¹⁶ Chomynová, P., Dvořáková Z., Galandák, D., Orlíková B., Grohmannová K., Černíková T., Franková E., Roubalová M., 2024. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2024 [Report on gambling in the Czech Republic 2024] Chomynová, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

Tabulka č. 21: Počty technických a živých her – povolené MF ČR

K datu	Technické hry	Živé hry v kasinu	Celkem
1. 1. 2015	1 406	94	1 500
1. 1. 2016	657	41	698
1. 1. 2017	156	20	176
1. 1. 2018	63	9	72
1. 1. 2019	14	26	40
1. 1. 2020	195	18	213
1. 1. 2021	195	18	213
1. 1. 2022	195	18	213
1. 1. 2023	0	26	26
1. 1. 2024	0	18	18
1. 1. 2025	0	18	18

Zdroj: MF ČR

Pozn.: povolena jsou 3 kasina v MČ Brno-střed (obecně závazná vyhláška statutárního města Brna č.12/2017, o regulaci provozu hazardních her), v provozu pouze 1.

Tabulka č. 22: Počty provozoven

K datu	Herny	Kasina	Celkem
1. 1. 2015	158	36	194
1. 1. 2016	117	12	129
1. 1. 2017	31	9	40
1. 1. 2018	11	2	13
1. 1. 2019	3	2	5
1. 1. 2020	13	1	14
1. 1. 2021	13	1	14
1. 1. 2022	13	1	14
1. 1. 2023	0	2	2
1. 1. 2024	0	1	1
1. 1. 2025	0	1	1

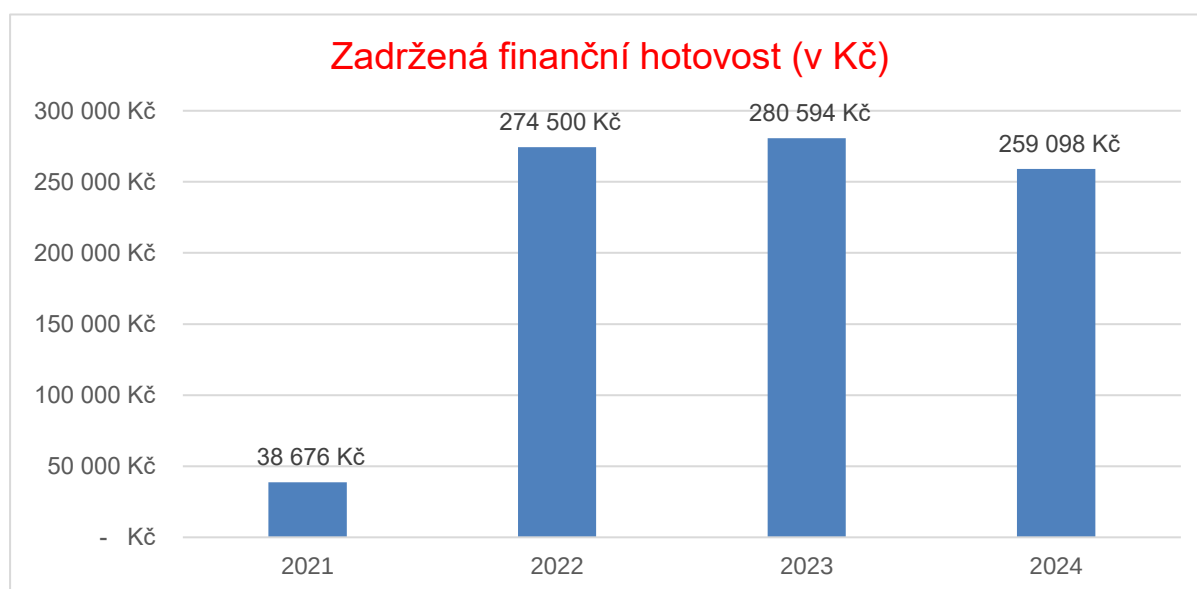
Zdroj: MF ČR

Celní úřad pro Jihomoravský kraj provedl v roce 2024 celkem 41 kontrol v nelegálních hernách. Při těchto kontrolách bylo zadrženo celkem 216 ks technických zařízení umožňujících provozování hazardních her a finanční hotovost ve výši 259 098,- Kč.

Tabulka č. 23: Srovnání let 2021–2024

Celní úřad pro JMK	Počet kontrol v oblasti nelegálního hazardu	Počet zadržených zařízení umožňujících provozování hazardních her	Zadržená finanční hotovost (v Kč)
2021	22	98	38 676 Kč
2022	12	54	274 500 Kč
2023	27	132	280 594 Kč
2024	41	216	259 098 Kč

Zdroj: Celní úřad pro JMK

Statutární město Brno podporuje ze svého rozpočtu dvě organizace, které se zaměřují na hazardní hráče a jejich blízké – Renadi a SPR.

Organizace Renadi reagovala na poptávku komplexní metodiky pro práci s nadužíváním digitálních technologií. Metodika je určena pro ty, kteří vnímají, že tráví v prostředí digitálního světa příliš mnoho času, a jsou motivováni to změnit. Může sloužit také jako inspirace pro pracovníky, kteří s problematikou digitálních závislostí pracují.

SPR se hazardním hráčům a jejich blízkým věnovala i v roce 2024 v pokračujícím projektu „**Podpora zapojování rodin hráčů a sázkařů do léčby**“. Cílem projektu bylo realizovat a více podpořit práci s rodinným zázemím hazardních hráčů a sázkařů, a to zaměřením se na rodinné a párové konzultace a na individuální podporu blízkých. Hráčská závislost je specifická v tom, že problémoví hráči jsou často ve své situaci osamocení, chtějí ji vyřešit vlastními silami, a proto ji před blízkými tají. Rodina a další blízcí se tak o potížích dozvídají až ve chvíli, kdy je problém rozvinutý a má jak na hráče, tak na jeho vztahy s nejbližšími závažné finanční a psychické dopady.

V projektu „Centrum komplexní péče pro hazardní hráče v Jihomoravském kraji“ došlo k mírnému snížení počtu klientů, kteří se přímo potýkali s problémem hazardu (hazardní hráči a sázkaři), a to ze 175 na 159. Počet spolupracujících blízkých a rodinných příslušníků hráčů se v roce 2024 oproti předešlému roku zvýšil z 39 klientů na 53.

Tabulka č. 24: Počet zapojených osob

SPR – Projekt Centrum komplexní péče pro hazardní hráče v JMK	Počet klientů	Z toho rodinných příslušníků/blízkých osob	Z toho patologických hráčů	Klienti s jinou nelátkovou závislostí (např. PC hry)
2021	175	51	101	23
2022	233	50	136	47
2023	235	39	175	21
2024	233	53	159	21

Zdroj: SPR

Neméně důležitým cílem obou projektů je také informovat o problematice závislostí a negativních důsledcích problémového hazardního hraní širokou veřejnost. Metodika práce s hazardními hráči a jejich blízkými je neustále aktualizována. V tomto roce Centrum plánuje věnovat více pozornosti klientům, kteří se potýkají s jinými nelátkovými závislostmi, především digitálními, a to zejména prostřednictvím osvětových informačních kampaní.

SPR provozuje web „Naberte kurz“ (www.nabertekurz.cz) pro hazardní hráče a jejich blízké. Součástí webu jsou edukační a svépomocné nástroje pro hráče a jejich blízké a mapa pomoci, kde jsou uvedeny kontakty na spolupracující organizace. Dále web obsahuje návody a praktická doporučení při dluhové problematice a sebehodnoticí test pro hazardní hráče, odkazy na literaturu a také příběhy současných či bývalých hráčů. Důležitou součástí webu je i chat, který umožňuje sdílení zkušeností hráčů i jejich blízkých.

KAPITOLA 10: PRÁCE S DĚTMI A DOSPÍVAJÍCÍMI

Prevence na základních a středních školách

V Brně je 122 základních a 63 středních škol (dle <http://atlasskolstvi.cz>). Primární prevence realizovaná v brněnských základních a středních školách se řídí metodickým doporučením a metodickými pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování vydanými Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Školy zpracovávají dlouhodobé preventivní strategie a jednoleté preventivní programy.

K naplňování strategie a programu si mohou volit externí partnery pro zajištění vhodných nástrojů prevence. Těmito partnery jsou:

- 1) nestátní neziskové organizace (SPR, Ratolest Brno, z. s., IQ Roma servis, z. s., a další),
- 2) pedagogicko-psychologické poradny (dále PPP),
- 3) státní instituce (Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje – Oddělení tisku a prevence, Státní zdravotní ústav a Městská policie Brno – Oddělení prevence a dopravní výchovy),
- 4) komerční subjekty.

Od roku 2015 existuje online Systém evidence preventivních aktivit (SEPA), který byl vyvinut ve spolupráci Národního ústavu pro vzdělávání, Kliniky adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Za školní rok 2023/2024 vyplnilo výkaz SEPA pouze 89 brněnských škol (přibližně polovina základních a středních škol v Brně), neboť vyplnění výkazu není povinné. Je patrné, že jako externí poskytovatele si školy vybíraly neziskové organizace a z nich jednoznačně nejvíce SPR, která provozuje zavedené specializované Centrum prevence, ze státních institucí je to Městská policie Brno a Policie ČR.

Tabulka č. 25: Organizace zajišťující preventivní programy

Typy organizací zajišťujících preventivní programy v brněnských školách	Rok 2023/2024 vyplnilo 89 škol
Společnost Podané ruce, o. p. s.	91
Pedagogicko-psychologická poradna Brno	31
Městská policie Brno	47
Policie ČR	41
Hope4kids, z. s.	20
Etické dílny	16
ostatní	39

Zdroj: Systém evidence preventivních aktivit (SEPA)

V následující tabulce uvádíme základní statistiku činnosti dvou největších poskytovatelů primární prevence v Brně, SPR a Pedagogicko-psychologické poradny Sládkova v roce 2024.

Tabulka č. 26: Data o realizovaných programech primární prevence PPP Sládkova a SPR Centrum prevence v Brně

	PPP Brno- Sládkova r. 2023	PPP Brno- Sládkova r. 2024	SPR Centrum prevence r. 2023	SPR Centrum prevence r. 2024
Počet programů všeobecné primární prevence (VPP)	101	86	281	271
Počet programů selektivní primární prevence a indikované primární prevence (SPP a IPP)	94	93	71	80

Zdroj: SPR a PPP Sládkova

Podle Centra prevence SPR byl zájem škol v roce 2024 rozprostřen rovnoměrně mezi všechny programy (prevence užívání legálních a nelegálních drog, šikana, kyberšikana, online závislosti, vztahy ve třídě, psychohygiena, zvládání emocí, sex a intimita), výrazněji převyšoval jen zájem o programy na bezpečí v online prostředí a na prevenci šikany. Zájem je také o problematiku nových psychomodulačních látek – kratom, dále HHC, CBD, problematiku nikotinových výrobků a o prevenci pro oblast energetických nápojů.

V SPP měly školy největší zájem o řešení problematických vztahů ve třídě. Toto téma již několikrát rok naprosto dominuje (90 % poptávky). Především u SPP je zájem škol enormní. Lze předpokládat, že zvýšený zájem o preventivní programy odráží aktuální psychický stav mladé generace, který je ovlivněn narůstajícím tlakem na výkon, nejistotou spojenou s globálními krizemi a ztrátou pocitu stability a bezpečí. V roce 2024 Centrum prevence SPR evidovalo nárůst sebepoškozování a vysoký zájem o tuto problematiku.

Práce s ohroženými skupinami dětí a dospívajících

Data z Diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy Brno, Hlinky 140, ukazují, že v roce 2024 bylo v tomto zařízení celkem 83 dětí z toho 18 dětí kvůli rizikovému užívání OPL. Během jejich pobytu vyšlo najevo, že s THC již před nástupem bylo v kontaktu 36 dětí, zkušenost s pervitinem mělo 14 dětí, zkušenosti s alkoholem 8 dětí a 48 dětí v nějaké formě alespoň občas užívalo tabákové výrobky. Oproti roku 2023 se jedná o navýšení počtu dětí, zejména co se týká zkušeností s pervitinem. V roce 2023 se jednalo o 3 případy užívání pervitinu oproti 14 případům v roce 2024.

Důležitou roli při práci s dětmi a dospívajícími mají také nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (dále jen NZDM) provozující jednak tzv. nízkoprahové kluby, jednak terénní služby. Jako registrovanou sociální službu provozovaly v roce 2024 NZDM níže uvedené organizace a střediska.

Tabulka č. 27: Seznam provozovatelů nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Organizace/zřizovatel	Střediska
Armáda spásy	NZDM – Dživípen, Lavina, Jonáš
DROM	NZDM DROM
IQ Roma servis	PRO MLADÉ Brno
Ratolest Brno	Nízkoprahový klub Likusák, Nízkoprahový klub Pavlač
Sdružení Petrov	Dětský dům Zábrdovice – FARA
SPR	NZDM v Brně
statutární město Brno	Nízkoprahový klub Kumbál
Teen Challenge International ČR	Dětské centrum Teen Challenge International ČR

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Do SPR NZDM v Brně chodily v roce 2024 mladší děti a dospívající v průměru ve věku 10–16 let ze sociálně znevýhodněného prostředí, kterým byla poskytována pomoc a podpora v obtížných životních situacích. Co se týká oblasti závislostí, bylo u cílové skupiny zaznamenáno 60 % užívání tabáku, 20 % konopí, 10 % kratomu a 10 % alkoholu.

Nadále zůstává v platnosti, že se na dětech i mladistvých negativně podepisují společenské krize a celkově se snižuje jejich duševní odolnost. Tato situace je ztížena nedostatečnými personálními kapacitami pedopsychiatrie a klinických psychologů v ČR, kde na 100 000 dětských a dospívajících pacientů připadá přibližně 6 psychiatrů.

NZDM na tuto situaci reagují větším důrazem na psychosociální pomoc v zařízeních, snahou o včasnou detekci problémů v oblasti duševního zdraví. V ČR se již objevil i koncept propojení adiktologické ambulance s NZDM sociální službou, úskalím fungování takové služby ale znovu zůstává nedostatek pedopsychiatrů, případně adiktologů.

NZDM DROM nadále pozorují velký nárůst vapovacích zařízení. S tímto trendem se setkávají již u velmi malých dětí ve věku 6–8 let. Pravidelné užívání s prvky závislostního chování je pozorováno u dětí ve věku od 10 let. Děti užívají i tabákové cigarety, problémem je i nadměrné požívání energy drinků (2 a více denně) u dětí od 8 let. Nejčastěji užívanou látkou mezi dětmi a mladými je také alkohol. Pravidelnější užívání je zaznamenáno už od věkové kategorie 14–16 let. Starší někdy kombinují alkohol s léky. U této věkové kategorie se řeší i kouření marihuany. V menší míře dochází k užívání látek, jako je kratom, nikotinové sáčky a různé formy HHC, nejčastěji u mladých ve věku 12–17 let. Ojediněle se u starší věkové kategorie lze setkat i s experimentováním s tvrdými drogami.

V Psychiatrické klinice FN Brno bylo na dětském oddělení celkem hospitalizováno 14 pacientů do věku 18 let. Šlo většinou o užívání několika návykových látek, často s obsahem kanabinoidů, dále tabáku, alkoholu a sedativ/hypnotik.

Mnohem více než v minulosti je nutná detoxifikace u mladých lidí kvůli užívání nových kanabinoidů, protože se u nich jejich vlivem objevily různé poruchy – úzkostné a psychické. Rovněž v populaci mladých dospělých přibýlo pacientů, které bylo nutno hospitalizovat pro poruchy v souvislosti s užíváním pervitinu. Stále výraznějším fenoménem je dle Závěrečné zprávy FN Brno tzv. digitální detox, tedy snížení času věnovaného používání komunikačních technologií, především mobilních telefonů. Požadavek na „digitální detox“ přichází hlavně od rodičů dětí a dospívajících. Jde o zajímavou problematiku, pro kterou FN zatím nemá ucelenou metodiku.

KAPITOLA 11: DROGOVÁ KRIMINALITA

Při srovnání období roku 2024 s rokem 2023 můžeme sledovat mírný pokles počtu případů řešených v souvislosti s drogovou kriminalitou, konkrétně pak v oblasti primární drogové kriminality. Oproti roku 2023 mírně klesl počet případů výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu. Ve srovnání s rokem 2023 byl pozorován malý pokles řešených případů v oblasti sekundární drogové kriminality.

Co se týče počtu přestupků na území města Brna v oblasti ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, zde došlo ve srovnání s rokem 2022 k výraznému poklesu. V roce 2022 se jednalo o 722 případů, v roce 2023 to bylo 608 případů a v roce 2024 šlo o 561 přestupků.

Tabulka č. 28: Primární drogová kriminalita

Primární drogová kriminalita na území města Brna	Počet případů za rok 2022	Počet případů za rok 2023	Počet případů za rok 2024
§ 283 tr. zákoníku – Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy	55	54	48
§ 284 tr. zákoníku – Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu	42	31	32
§ 285 tr. zákoníku – Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku	0	1	1
§ 286 tr. zákoníku – Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu	1	4	3
§ 287 tr. zákoníku – Šíření toxikomanie	1	0	0
CELKEM	99	90	84

Zdroj: PČR

Tabulka č. 29: Sekundární drogová kriminalita

Sekundární drogová kriminalita v Brně	Počet případů za rok 2022	Počet případů za rok 2023	Počet případů za rok 2024
Spácháno pod vlivem alkoholu	260	282	259
Spácháno pod vlivem nelegálních drog	198	205	212
CELKEM	458	487	471

Zdroj: PČR

Tabulka č. 30: Počet přestupků

Počet přestupků na území města Brna na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek	Počet případů za rok 2022	Počet případů za rok 2023	Počet případů za rok 2024
alkohol – řidič – motorových vozidel – zákon č. 361/2000 Sb. – přestupky fyzických osob	308	273	268
alkohol – řidič – nemotorových vozidel – zákon č. 361/2000 Sb. – přestupky fyzických osob	71	34	30
alkohol – ostatní – zákon č. 361/2000 Sb. – přestupky fyzických osob	21	0	0
jiné návykové látky – řidič – zákon č. 361/2000 Sb. – přestupky fyzických osob	238	196	157
jiné návykové látky – zákon č. 167/1998 Sb. – přestupky	84	105	106
CELKEM	722	608	561

Zdroj: PČR

ZÁVĚR

Výroční zprávu vypracovalo Koordinační centrum prevence Odboru sociální péče Magistrátu města Brna. Data byla čerpána od různých organizací a poskytovatelů služeb, kterým velice děkujeme za ochotu nám je poskytnout. Ačkoliv zpráva zahrnuje více dat než v předchozím roce, přesto se nám některá nepodařilo zajistit, ověřit anebo zkompletovat, nejde tedy o vyčerpávající informace. Pokud při čtení zprávy usoudíte, že máte k dispozici nějaké další relevantní údaje, které by bylo zajímavé do této zprávy zakomponovat v příštím roce, případně máte jakékoli další podněty či připomínky ke zprávě jako takové, kontaktujte nás prosím na e-mailové adrese bezpecnejsi@brno.cz.

SEZNAM ZKRATEK

AM	–	aplikační místnost
BZD	–	benzodiazepiny
DMT	–	dimethyltryptamin
FN Brno	–	Fakultní nemocnice Brno
HH	–	hazardní hraní
HR	–	harm reduction
JMK	–	Jihomoravský kraj
KC	–	kontaktní centrum
KPSVL	–	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
MAM	–	mobilní aplikační místnost
MDMA	–	extáze
MěÚ	–	Městský úřad
MMB	–	Magistrát města Brna
MF ČR	–	Ministerstvo financí České republiky
NZDM	–	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
OSP	–	odbor sociální péče
OSPOD	–	oddělení sociálně-právní ochrany dětí
OPL	–	omamné a psychotropní látky
PČR	–	Policie České republiky
PKKA	–	Program kontrolované konzumace alkoholu
PK FN Brno	–	Psychiatrická klinika Fakultní nemocnice Brno
PN Brno	–	Psychiatrická nemocnice Brno
PMS	–	Probační a mediační služba
PPP	–	pedagogicko-psychologická poradna
PWID	–	people who inject drugs (lidé užívající drogy injekčně)
SEPA	–	Systém evidence preventivních aktivit
SPR	–	Společnost Podané ruce, o. p. s.
SVL	–	sociálně vyloučená lokalita
SVP	–	středisko výchovné péče
THC	–	tetrahydrokanabinol
TC	–	terapeutické centrum
TP	–	terénní programy
ÚMČ	–	Úřad městské části
ÚZIS	–	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VHC	–	virová hepatitida C
ZHH	–	zákon o hazardním hraní
ZS	–	záchytná stanice